

LA FÉDÉRATION BALKANIQUE

BIMENSUEL

ORGANE DES PEUPLES OPPRIMÉS ET MINORITÉS NATIONALES DES BALKANS

БАЛКАНСКА ФЕДЕРАЦИЈА
BALKANSKA FEDERACIJA
ВАЛКАНИК ОМОСПОНДИЈА

БАЛКАНСКА ФЕДЕРАЦИЈА
FEDERACIONI BALKANIK
FEDERATIJA BALCANICA

بالقاز فدراسیون

BALKANSKA FEDERACIJA

POLUMJESEČNIK

GLASILO POTLACENIH NARODA I NARODNIH MANJINA BALKANA

Godišnjica diktature u Jugoslaviji

Godinu dana se navršilo, otkako je militaristička čizma oficirske klike «Bele Ruke» i njenoga pokrovitelja, krvavoga kralja Aleksandra stala na grudi naroda Jugoslavije. Punu godinu dana najkrvavijim metodima srednjevekovnih tirana sprovode i dalje beogradski diktatori velikosrpsku imperialističku politiku u zemlji.

Krajem 1928. g. parola za slobodu i nezavisnost Hrvatske, Makedonije, Kosova, Crne Gore, i ostalih nacionalnih oblasti, bila je postala parolom najširih nacionalno-ugnjetenih masa, zatalasala je ove i povukla u otvorenu borbu sa režimom. Jedinstveni front porobljenih nacija sa srpskim seljaštvom i s revolucionarnom radničkom klasom bio je na putu brzog ostvarenja. I kao pitanje sasvim bliske budućnosti javljalo se rušenje desetgodišnje velikosrpske tiranije i nacionalno i socijalno oslobođenje svih naroda Jugoslavije.

Velikosrpski imperialisti pustili su tada na scenu militarističku kliku sa kraljem Aleksandrom, da ova otvoreni diktatorski metodima zaustavi bujieu masa i dokrajći započeto delo potpunog zarobljenja 8,5 miliona duša čitave desetine potčinjenih nacija. Ubistvo vodja hrvatskog naroda Radića i drugova u sred parlamenta bilo je uvod za niz najstrašnijih političkih ubistava, koja su se nizala i nižu pod diktatorskim režimom nad borema ugnjetenih nacija, komunistima, revolucionarnim radnicima, naprednim intelektualcima.

Na 6. januara velikosrpski diktatori zajedno sa svojim pomagačima, krupnim bankarima i veliko posednicima svih nacija, spremaju, svoj godišnji falsifikovani bilans uporedjuju sa «pobedičkim» pirom, kojim hoće da proslave delo «uređenja» države, delo «nacionalnog ujedinjenja» — u ime čega je tobož diktatorski režim proglašen. Režimska štampa spremila da toga dana opeva pobede «ujedinjavajuće» militarističke diktature nad «separativmom» nacijama i da pred inostranim svetom, zapušivši usta celoj opoziciji štampi, pokaže «sjajnu sliku» budućnosti nove «konsolidovane» države Jugoslavije.

Uzalud je trud diktatora, uzalud more masila plaćene lakijske štampe Godišnji bilans diktature pored svih cenzura režima, urezan je u svesti svih naroda Jugoslavije i njega je nemoguće ni falsifikovati ni popraviti. On bode u oči svojom brutalnošću i prozirnošću.

Diktatorski režim bacio je pod vojničku i žandarsku čizmu sva političko-gradjanska i osnovna čovečanska prava. Uništio je sve javne političke partije, sve klasne radničke organizacije, sve nacionalno-kulturne, humane, sportske organizacije.

Novi režim «reda i konsolidacije» države zbrisao je i poslednje tragove narodne samouprave u opštini, srežu i

oblasti. Proglasio je zakon o zaštiti države osnovnim zakonom u zemlji; zakonom o vrhovnoj državnoj upravi utvrdio je neogramičenu vlast diktature kralja i šefa «Bele Ruke» generala Živkovića; zakonom pak o unutrašnjoj upravi stavio sve živo, kao i sav javni život pod svemoćnu vlast policije.

Diktatorski militaristički režim nečuvenom svirepošću progonio je, hapsio, prebjiao i ubijao u zatvorima političke protivnike, da uguši svaki glas protesta. 60 pobijenih političkih protivnika: nacionalista Makedonaca, Hrvata, Albanaca, Crnogoraca, Nemaca, Madjara, komunista i revolucionarnih radnika poznati su u najširoj svetskoj javnosti. Na hiljadu pohapšenih, zverski mučenih političkih krivaca čekaju na drakonske osude, a samo 85 do sada izvedeni na sud osudjeni su na 430 i po godine robije i dva na smrt. Koliko još bezbrojno žrtava policije krije tama da se zaključiti po tome, što je dosada pronadjeno sedam unakaženih i obezglavljenih leševa...

Preko leševa i tamnica proglašila je tiranska banda novu podelu države na 9 banovina, iščerečila nacionalna tela svih nacija, da bi veštački stvorila većinu «srpskih» banovina. Preko leševa najboljih sinova ugnjetenih nacija, izgonači sa pradjedovskih ognjišta stotine i hiljade porodica diktatura je nastavila da srbičira čitave pokrajine: Kosovo, Makedoniju, Banat, Bačku...

U čije ime i u ime kakvih principa žari i pali, kolje i ubija, ništa čitave oblasti i šalje u propast čitave nacije danasni diktatorski režim u Jugoslaviji?

Mi smo do sada u nekoliko mahova naglašavali ciljeve i puteve diktature; potpuno razotkrili njene rukovodeće ličnosti. Mi još jednom podvlačimo te ličnosti i grupe, u ime kojih se danas vlada.

U ime i u interesu jedne militarističke imperijalističke klike, koja prigrabljava trećinu budžeta na vojsku i oružje, spremajući hegemoniju nad celim Balkanom u službi velikih francuskih imperijalista. U ime bande, koja je pobila preko 100 duša bugarskog življa oko Caribroda i Bosiljgrada, da nagna Bugarsku na kapitulaciju i koja danas prosipa milione na oružanje najmnika u Albaniji da ovekoveći ropstvo Kosova i proširi ga na celu Albaniju, da mesto italijanskog doneše veliko-srpsko ropstvo albanskog naroda. U ime bankara, koji sede u vlasti i koji su zelenaskim dugom stegli široke seljačke mase za gušu, natovari im 5 milijardi duga i prodaju im poslednju mericu žita i jedini guber za dug. U ime krupnih industrijalaca, koji su pretvorili državu u svoju prćiju i državne kase u svoje, služeći se od naroda otetim novcem, donoseći zaštitne industrijske carine protiv seljaka i varoške sirotinje. U ime veleposednika i feudalaca,

kojima je povraćen najveći deo poseda, a za mali konfiskovan deo već date stotine miliona i prigotovljene nove milijarde. U ime i u interesu krvavog kralja, najvećeg veleposednika, koji posede deset velikih dvorova, mnogo veleposeda — samo jedan od njegovih manjih veleposeda, koji je stekao pod režimom diktature, jeste veleposed kod Demir-Kapije od 2000 ha najbolje zemlje u Jugoslaviji, na kojoj uspeva pirač, pamuk, južno voće, najbolje grožđe, mak itd. i na kome se gaje ergle arapskih konja i najbolje pasmine raznovrsne stoke. Kralj diktator oteo je siromašnim Makedoncima zemlju, na kojoj bi moglo živeti 1000 porodica.

Eto u čijem ime i u čijem interesu vrla diktatorski režim. Eto u čijem interesu se sprovodi fašizacija u celoj zemlji, stavljuju pod militarističku i fašističku knutu narodne mase. I to danas nije tajna za te mase. One su svesne puteva i ciljeva diktature i nikakva dreka i buka plaćene štampe, nikakve poklonstvene deputacije, naterane na poklonjenje kralju, ne mogu prevariti nikoga o tome, što narod misli. Ne mogu prevariti o tome, kao što ne mogu prebrisati stvarni ekonomski i finansijski bilans diktature, koji vuče zemlju u finansijski krah, a narodne mase u glad i očaj.

Pasiva trgovinskog bilansa, stotine miliona neplaćene poreze, milijarde letećih dugova, glad u čitavim oblastima uprkos «dobre žetve», stotine hiljada besposlenih i osiromšenih seljaka, koje traže rada i hleba. Prodavanje šuma, rudnika, državnih preduzeća, monopolja, da se dodje momen-tano do novca i spase od finansijskog kraha, Jugoslavija

pretvorena u koloniju inostranog kapitala — to je stvarna ekonomска i finansijska slika Jugoslavije.

A u njenu pravu sliku «unutrašnje državne konsolidacije» ne mogu zakrit ni hapsane, ni mučenja, ni osude, ni ubistva političkih protivnika. Pravu sliku unutrašnjeg stanja u zemlji pokazuje žilava i sve jača borba nacionalnih revolucionara, komunista i revolucionarnih radnika, otvorene pobune seljačkih masa, ubistva porezničkih i sudskih izvršitelja, pljačkanje režimskih bogataša i deljenje novca seoske sirotinji. U slavu 6. januara režimska policija je pohapsila nove stotine Hrvata i medju njima vodju Radiceve stranke Mačeka. Ali na tu slavu 6. januara milioni porobljenih iz hrvatskog, makedonskog, albanskog, crnogorskog i ostalih naroda, milioni osiromšelih seljaka srpskih, kao i nesrpskih nacija, osetiće se čvršći u svojoj odlučnosti i borbenosti nego ikada pre — baš zbog sve većih progona, zbog sve veće ekonomске bede u koju ih je režim gurnuo.

Već tamo i onamo praska po neka puška i bomba ozlojedjenih robova u Jugoslaviji. Oni su rečiti znaci da neće proći dugo vremena a da će se ti pojedinačni puenji sliti u jednu grmljavinu oružja ugnjetenih naroda, revolucionarnog radništva i siromašnog seljaštva, grmljavinu oružja, upućenog protiv danas najsvirepije i najkrvavije tiranije. I nema drugog izlaza za rušenje te tiranije, do oružane borbe, do ustanka. Ideja oružanog ustanka postala je opšta ideja masa u Jugoslaviji i nema sumnje, da će pir tirana 6. januara biti poslednji pir.

Redakcija

Smrt i teror u Jugoslaviji i na Balkanu

Protestna skupština saveza „Slobodni Balkan“

(Dopis iz Berlina)

Na 13 decembra 1929 priredio je savez «Slobodni Balkan» u berlinskom umjetničkom domu, Bellevue-strasse 3, javnu protestnu skupštinu protiv militarističko-fašističkog nasilja u Jugoslaviji i protiv nacionalnog ugnjetavanja balkanskih naroda, te nacionalnih manjina.

Protestnoj skupštini je predsjedao poznati književnik i umjetnik Herwarth Walden, direktor časopisa «Sturm». Prvi je uzeo riječ bivši albanski ministar-predsjednik Fan Noli, koji je otkao krvavu politiku uništenja i istrijeljivanja Makedonaca i Albanaca, koju provodi vojnička diktatura u Jugoslaviji pod vodstvom kralja Aleksandra. Pošto Društvo Naroda čuti i ne poduzimlje ništa protiv ovih notornih svirepih zlodjela, kaže Fan Noli, da će samo akcija potlačenih naroda u cilju stvaranja federacije slobodnih narodnih radničkih i seljačkih republika učiniti kraj ovome nepodnositivom stanju. Pod vladom Ahmeta Zogu, ovog agenta talijanskog imperializma i takozvanog «spasitelja domovine», gladuje kronično albanski narod, dok «spasitelj» sam troši za sebe 15% svih državnih dohodata, a 55% izdaje za svoje bandite i plaćenike Dr. Bartošek (Čehoslovačka) pokazuju na moći upliv pobjedonosne proletarske revolucije radnog naroda u Rusiji na radni narod cijelog svijeta. Gotovo u svim zemljama odgovara buržoazija sa iznimnim zakonima i nasiljem, upotrebljava sredovječne metode mučenja, da iznudi priznanja. Zabranjivanje se opozicionala štampa organizacije i partije, u Jugoslaviji se raspušta dapaće Liga za prava čovjeka. Advokat Fournier-Paris govorio o svojim užasnim doživljajima u procesu Kičenevo u Rumunjskoj, pa o utiscima francuskog advokata Berton-a u procesu «52» u Sofiji. Položaj političkih uhapšenika u bugarskim tamnicama je nečovječni. Uhapšenici nose 16 kg teške okove na nogama i rukama. Najmanje «prestupke» i proteste kažnjava se sa samicom u celiji-bez svjetla i vazduha, bez ležaja, o krku i vodi, u teškim okovima. Kada je Berton želio, da govoriti sa Francuskinjom Adele Nikolova, koja je 1925 bila osuđena na smrt, jer je dala učišta nekim revolucionerima, pa zatim pomilovana na 15 godina robije, — nije mu to bilo dozvoljeno. Ali kroz najjače zidove tamnica na Balkanu prodriu bolovi i jeuci političkih uhapšenika i potresuju savješću radnog naroda cijelog svijeta. Dr. Apfel (Berlin) govorio u svom naučnom putu po Jugoslaviji. Posvuda vrla u Jugoslaviji nezapamćeni teror. Svako slobodno izražavanje strogo se kažnjava. Jedan primjer: U Zagrebu se otvara advokatska komora. Kod sastavljanja pozdravnog izrojava kralju predlaže jedan advokat, da se u pozdravu izrazi molba, da kralj povrati gradjanska prava. Za predlog glasanje više advokata: sutradan su bili svi ti uhapšeni. Za odrbanu se javlja 300 hrvatskih advokata. Proces je proveden uz isključenje javnosti, optuženik je bio osudjen. Ova diktatura, koja hoće

da u Jugoslaviji održi hegemoniju Srba nad svim drugim narodima je neumoljiva protiv svake, pa i najblaže kritike. Socijalistička je partija pokopana. Niko ne usudiće javno pristati uz komuniste, ali je poštovanje prema ideji komunizma očito. Krivo izvještavanje njemačke štampe o Jugoslaviji nosi suodgovornost, što je javnost malo upućena u pravo stanje stvari.

Marcel Villard (Francuska) daje tačnu sliku ekonomskog, nacionalnog i socialnog ugnjetavanja makedonskog naroda pod nasilnom vlašću Bugara, Grka, Srba. Patnje su makedonskog naroda tako stare, kao što i njegova borba za slobodu. Njegove su žrtve bezbrjne. Samo u godini 1928 bilo je u srpskoj Makedoniji ubijeno 300 Makedonaca, u vremenu od 1922—1929 u bugarskoj Makedoniji ubijeno 1500. Preko 1000 makedonskih radnika čami u srpskim tamnicama osudjeni na nekoliko hiljada godina robije. Pomoć može se očekivati samo od borbe cijelokupnog makedonskog proletarijata u vezi sa proletarijatom cijelog svijeta. Samo sa padom postojećeg društvenog reda i uspostavljenjem federacije slobodnih nacionalnih radničkih, seljačkih republika na Balkanu moguće je oslobođenje Makedonije. Porphyrogenitis (Grčka) prikazuje prilike u Grčkoj pod nasilnom vladom Venizelosa i opisuje borbu revolucionarnih radnika i seljaka pod vodstvom komunističke partije i patnje makedonskog življa u grčkoj Makedoniji. Jedan jugoslavenski emigrant iznosi užasnu sliku nasilja srpske hegemonije od postanka Jugoslavije. 3964 ubijena, 40.000 utamničenih. Kroz ovu zadnju godinu dana ubila je fašistička militaristička diktatura 56 političkih uhapšenika iz redova nacionalno-revolucionarnih organizacija, u prvom redu iz redova komunističke partije. To je posljedica povjerljivog naloga ministarstva unutrašnjih djela, da se sa komunistima «uredi u tamnicama». Na glave vodećih komunista raspisane su nagrade od 50.000 Dinara. Popis ubijenih, koji je izao u «Manchester Guardian», vlada je službeno priznala sa ciničkom izjavom, da su ubijeni komunisti. Ova ubistva nisu slomili revolucionarnu volju radničke klase u Jugoslaviji. U borbi potlačenih klasa, naroda i narodnih manjina stoji komunistička partija u prvim redovima. Petrescanu (Rumunjska) razotkriva laž o demokratiji vlade Manu u Rumunjskoj. Nema slobode štampe, raspustene su strukovne i revolucionerne radničke organizacije. U Dobrudži i Besarabiji oduzimaju se seljacima zemlju i dijeli među oficire. Rumunjska je predstraža budućeg imperialističkog rata protiv Sovjetske Unije.

U smislu gornjih izvoda spomenutih govornika pročitao je advokat Dr. Obuch rezoluciju, kao protest protiv nacionalnog i klasnog ugnjetavanja na Balkanu a osobito u Jugoslaviji, a za pravo samoodređenja balkanskih naroda, za federaciju slobodnih republika radnog naroda na Balkanu, koju je rezoliciju protestna skupština jednoglasno i prihvila. Nema sumnje da je ova skupština važni politički dogadjaj u borbi protiv terora na Balkanu!

Rudolf Steingut

Odjek izložbe „Smrt i teror u Jugoslaviji“

Diktatura zahtjeva, da se izložba zatvori

Izložba «Smrt i Teror u Jugoslaviji» o kojoj smo pisali u zadnjem broju «Balkanske Federacije» spada u red prvič većih akcija u inostranstvu za podršku borbe potlačenih naroda, radnika i seljaka Jugoslavije protiv militarističko-fašističke diktature. Ova je izložba užasna optužba krvave diktature u Jugoslaviji i isto tako optužba onih «demokratskih» krugova u Evropi, koji na svu ta zvjerstva čute i svojim čutanjem postaju sukrivci ovih zločina. Pošto je vanjski svijet većinom slabo obaviješten o dogodajima u Jugoslaviji, groza je obuzela posjetitelje izložbe, kada su na svoje oči vidjeli, šta je još sve moguće u XX vijeku. Tako je jedan poznati vodja lžučkih Srba zahtjevao, da se izložba prenosi iz mjesta u mjesto po cijelom svijetu, da odjekne međunarodni protest protiv diktature u Jugoslaviji. Ljevičarska štampa donijela je opširne izveštaje o izložbi, a ostala štampa registrovala je sa nekoliko riječi činjenicu otvaranja izložbe. Posjetiše izložbu i mnogobrojni jugoslavenski špijuni, fašistički studenti i agenti berlinskog jugoslavenskog poslanstva, ali se ne usudiše, da provociraju radi jake posete revolucionarnih radnika. Jugoslavensko poslanstvo u Berlinu intervenisalo je odmah kod njemačkih vlasti i zahtjevalo je, da se izložba zatvori. Ovom zahtjevu bilo je i djelomično udovoljeno i policijska uprava zaplijenila je četiri slike, koje prikazuju 1. okrutni zakon o zaštiti države sa natpisom: Zabranjujem sva čovječja, gradjanska i politička prava, itd., 2. karikaturu kralja Aleksandra iz francuskog lista «La Défense» sa natpisom: «Inostrana štampa o diktaturi», 3. sliku kralja sa natpisom: «Odeovorni za sudska ubistva, teror, mučenje, pljačku», 4. povijest dinastije Karadjordievića u slici «Ubistvom ka vlasti» sa natpisom: Karadjordje Petrović, osnivač vladajuće dinastije, ubio je svoga oca i obiesio svoga brata. Kralj Petar ubio je svoju ženu. Kralj Aleksandar dao je ubiti svog takmaka studenta Čirića. Po njenom naložu bio je ubijen pukovnik Apis i dva vodjice nacionalnih revolucionera. U snosu s kraljem Aleksadrom bio je skovan plan, da se ubiju vodje hrvatskog oslobođilačkog pokreta Stjepan i Pavle Radić i Gjuro Basarićek. Njegovo djelo je i pokušaj otrovanja Pribićevića, vodje opozicije.

Ove izazivačke zaplijene berlinske policijske uprave nisu mogle umanjiti zamašni uspjeh izložbe, naprotiv: interes za izložbu je time samo pojačan. Izložbu je posjetilo 1500 osoba. Posjetitelji su kod izlaza bili pozvani, da se zauzme za ove zahtjeve:

Opća amnestija za sve političke uhapšenike i osudjenike!

Međunarodna anketa o stanju potlačenih naroda, narodnih manjina, radničke klase i političkih uhapšenika i osudjenika! Ukipanje svih iznimnih zakona, potpuna sloboda svih političkih stranaka, pravo samoodredjenja narodnih manjina!

Potpuna zakonska zaštita za sve političke krivce: osobna i sudska zaštita, potpuna mogućnost odbrane, custodia honesta!

Za vrijeme trajanja izložbe sakupilo se je oko 800 potpisa za ove zahtjeve.

L. P.

Protestni telegrami protiv jugoslavenske diktature

Obelodanjujemo ovde telegrame koje su evropske predne ličnosti poslali beogradskim diktatorima da protestuju protiv užasnih zverstava.

Ministar-predsednik P. Živković

Beograd

Protestu najuvaženijih duševnih radnika Njemačke, pod vodstvom profesora Alberta Einstein-a od 5. Oktobra — protiv 39 policijskih ubistva na revolucionarnim radnicima i nacionalnim borcima za slobodu priključuju se sa izrazom najgorčenijeg gnjeva i sa nepokolebitivim zavjetom, da će nastaviti borbu protiv nečovječnjeg terora fašističke diktature u Jugoslaviji:

Njemačka Liga za prava čovjeka; Savez «Slobodni Balkan»; režiser Erwin Piscator; Georg Ledebour; Willi Münzenberg; Dr. Kurt Hiller, Berlin; gospodja Dr. Raissa Adler, Beč; Karin Michaelis, Danska; Albert Fournier, Paris; Henri Barbusse, Paris; Vernoquet, Paris; Upton Sinclair, Amerika; biskup Montgommery Brown, Amerika; Ana Luise Strong, Amerika; Diego Rivera, Meksiko; Mrs. Helen Crawford, London; Georg Wood, London; Maksim Gorki, Moskva; pro-

fesor Nejedly, Prag; Arvid Hansen, Oslo; Ture Nerman, Stockholm; Van den Heuvel, Belgija.

* * *

Ubistvo glavnog sekretara državnog Crvenog Krsta Jugoslavije, Vladimira Nešića, usred Beograda, sjedištu vlade i poslanstva sviju zemalja, ogrožuje i buni javno mišljenje cijelog kulturnog svijeta. Nedavno izvršeno ubistvo Bracana Bracanovića sa uobičajenim komentaram «ubijen kod pokušaja bijega» je veriga u lancu od 39 ubistva revolucionarnih radnika, intelektualaca i nacionalnih boraca za slobodu, koje je izvršila u zadnjih pet mjeseci policija pod Vašim vodstvom. Okrutnost ovih slučajeva nadmašuje najkraviju političku ubistva ovog vijeka. Metodi Vaših vlasti, da smatraju sve napredne gradjane, koji nisu solidarni sa režimom diktature, kao «izvan zakona» i da ih ubijuju kao divlje zveri u lovu — izazov je svih naprednih ljudi. Mi podizemo ogorčeni protest i mi ćemo pozvati sve ljude duha svih zemalja na odbrambenu akciju, da se već jednom učini kraj ovim zverstvima u Jugoslaviji.

Prof. Albert Einstein, Prof. Dr. Alfons Goldschmidt, Baron pl. Schönach, gradski lekar Dr. Maks Hodann, Herwarth Walden, Karlo pl. Ossietzky, advokat Dr. Alfred Apfel, Kurt Grossmann, vladin savetnik na rasp. Meta Krauss-Fessel, Erich Mühsam.

U zemljji pokolja

Na Kosovu

I.

Režim divljih zveri

Dve konstatacije koje je uostalom utvrdila 1913. Karadjordjeva misija poslužiće ovde da prikaže u najlakonskoj formi glavne karakteristike veliko-srpskog režima na Kosovu.

a) «... Za vreme mog putovanja od Prizrena do Peći nisam video na obe strane puta nego popaljena sela. Celi ovaj put imao je izgled zverinjaka...» (Izjava bivšeg sekretara N. Pašića).

b) «... Od prvog dana srpske pobeđe u Kumanovu izjavlje se oficiri zavojevačke vojske za potpuno uništenje Albanaca. Vojska je brzo prihvatala ovu ideju i ona postade bojni lозung...»

Od tada je započeo veliko-srpski režim na Kosovu prvu seriju pokolja od kojih evo nekoliko glavnih:

İzmeđu Skoplja i Kumunova (novembar 1912):

3000 Albanaca (uračunavši žene i decu).

U Ferizoviku (novembar 1912):

5000 Albanaca (sem toga decu i žene).

U Senici (novembar 1912):

750 svi pravci.

U Istogu (srez Peć) u decembru 1912:

90 povezanih, mučenih i bačenih Albanaca pod točkove seoskog mlina. Svi su bili živi iskidani.

U Peći (1912/13):

1500 streljanih.

Treba napomenuti, da su svi ovi zločini bili počinjeni nad pre razoružanom i potpuno pokorenom narodu.

* * *

Ovaj režim masovnih pokolja trajao je sa divljom uzdržljivošću sve do kraja 1924, odbivši tri godine austro-bugarske okupacije (1915—1918). Za vreme celog ovog perioda pokazaše se srpski vlastodršći prema Albancima okrutnijim od divljih zveri. I doista, brdani iz Lume, utekavši u pećine na planinskim vrhovima, da izmaknu mrevremju, utvrdiše, da njihova nejaka deca ostadoše na životu, živući uz vukove...

Od restauracije veliko-srpskog režima, u 1918. god., doživeli smo, između ostalim, i drugu seriju pokolja.

Ovde nabrajamo samo glavne:

U Plavi i Gusinju (1919):

600 dece, žena i staraca.

U Rugoyu (srez Peć) (1919):

400 dece, žena i staraca.

U Podgoru (srez Peć) (1918):

300 dece, žena i staraca.

U Prištini:

1000 dege, žena i staraca.

U Drenici (srez Vučitn) (1918—1929):

1200, uračunavši i novorodjene.

U Mitrovici (1922):

22 na dan opštinskih izbora.

Za vreme pokolja, koji su izvadjeni neopisivom flegmom dogadjalo se je često, da je bila zapaljena živa cela porodica sa njenom novorodjenom decom.

Godine 1920 u jednom selu blizu Peći bilo je ubijeno jedno deće od godine dana u majčinom naručju, u času kada je bednica bežala u šumu da izmakne bombardovanju. Slični dogadjaji ponavljali su se u svim krajevima Kosova... Biće je slučajeva, između ostalih, da je celo selo bilo sravnjeno sa zemljom i uništeno, dapače i domaće životinje.

B. Pejani

Zatvaranje šefa Radićeve partije

Policija fabrikuje atentate

22 decembra policija je uhapsila u Zagrebu šefu Radićeve partije Vladimira Mačeka nakon hapšenja nekoliko omladinaca hrvatskog seljačkog pokreta: Hadžije, Bernardića, i dr. i dva najvidnija bivša poslanika Hrvatske Seljačke Stranke: Jelašića i Begića Vilka. Policija je izmisnila novi metod za hapšenje Radićevaca. Ona je sama izfabrikovala paklene mašine i podmetnula ih nekolicinu Radićevskih omladinaca, da bi mogla, naročito sada pred 6. januar iskonstruisati čitavu zaveru i pobaciti u zatvor najistaknutije predstavnike hrvatskog pokreta, misleći da na tač način uguši bujicu otpora koja navire u hrvatskim masama.

Policija je čak pustila da eksplodira jedna takva paklena mašina na 1. decembru, da bi našla opravdavanja za progone. Kako je prostački providno nameštena cela ova policijska mahnica vidi se iz sledećih faktaka: Paklena mašina koja je eksplodirala nu 1. decembra na Zrinjevcu sadržavala je 300 grama običnog crnog lovačkog baruta. Eksplozija je mogla tek da odbaci kapak od kutije. Na velikim paklenim mašinama, koje su «pronadjene» kod Hadžije i Bernardića, policija je dala izgravirati slova *Croatia*, da bi poslužio kuo uvedljiviji dokaz da su to hrvatske paklene mašine, a što najočitije otkriva falsifikat policije.

Nečuvenim mukama bili su podvrgnuti uhapšenici Hadžija, Bernardić i ostali omladinci, kao i Begić i Jelašić da okrive Dr. Mačeka kao organizatora i finansijera ovih «pri-premanih atentata». Begić je izboden noževima, a policija je po uobičajenom metodu objavila kako je pokušao samoubistvo sa pisaćeg stola podšefu policije Horvata.

Hapšenje Dr. Mačeka i ostalih istaknutih članova Radićeve stranke — čiji se broj krije, a kojih koje u Zagrebu koje u unutrašnjosti ima na stotine — došlo je kao poslednje sredstvo kojim diktatura misli da slomi otpor hrvatskog naroda. Ovo je hapšenje ujedno pokazalo hrvatskome narodu da ne smi više sedeti skrštenih ruku i ograničiti se na pasivan otpor, već da mora preći u aktivnu napad protiv beogradskih dželata. Hrvatski narod mora uvideti, da je pogrešna taktika dati se hapsiti, prebijati i ubijati po zatvorima, onda kada ceo hrvatski narod treba povesti u borbu zajedno sa ostalim potčinjenim narodima i nedati diktatorskom režimu da se pri izdisaju hrani krvlju najboljih sinova svih naroda i revolucionarnog proletarijata i produžava sebi dan. On treba da bude ugušen u svojoj sopstvenoj poganoj kriji. Njega treba ugušiti što pre kao divlju pobesnelu zver koja ne zna granica svome zverstvu.

R. Radev

Divna fašistička družba

Drugoga januara otvorila se u Pragu konferencija jugoslovenskih studentskih udruženja u Evropi. Konferenciju je organizovao beogradski diktatorski režim iz dispozicionog fonda. Jedan od glavnih organizatora bio je Dr. Mladen Handžijev iz Lajpciga, inače desni zemljodelac iz grupe Todorov-Obova plaćenih agenata velikosrpskog režima.

Cilj je konferencije da sjedne strane podigne opali ugled diktature u inostranstvu a s druge strane, što je upravo i najvažnije, da proklamuje velikosrpski imperialistički ideju velike proširene Jugoslavije obuhvaćajući i Bugarsku.

Dr. Mladen Handžijev obratio se za moralnu pomoć i Hermanu Wendelu, poznatom političkom agentu velikosrpskog imperializma i ovaj se predusretljivo odazvao pozivu

i javlja se kao glavni referent na ovoj fašističko-špijunkoj velikosrpskoj konferenciji. Doista mnogi nisu mislili da će Herman Wendel tako brzo pasti toliko nisko. Međutim njegov pad je neminovna logična posledica njegove izdaje osnovnih principa pravoga socijalizma: prava nacija na samoopredelenje. Herman Wendel je maglasio u svojim odgovoru Handžijevu, da prihvata njegov poziv u ime Pan-europske (Brijanove). A u interesu ovog je da u nju uđe velika i moćna Jugoslavija, kao celina.

Doista izvrstan agent imperialističke teze Brijana i Beneša. Doista retko odvratnog socijalfašista.

Agenti i špijuni diktatorskog režima: mlađi studenti fašisti, sinovi ubica, ministara, pljačkaša bankara i industrijalaca naseli su u samom početku sa svojim sravnim delom. Svesni sinovi potčinjenih nacija izviđali su ih u početku njihove akcije u nekoliko najvećih mesta Nemačke, tako da se oni nisu ni usudili pokušavati da na javnim skupštinama studenata iz Jugoslavije i Bugarske biraju delegate za konferenciju, već su to familiarno između sebe učinili.

Beogradski diktatori osećaju da tonu i kao davljenici hvataju se za najmanju slamlku da bi se spasli. I baš ti njihovi pokušaji spasavanja, kao što je ovaj sa konferencijom u Pragu, pokazuju ih u njihovoj potpunoj golotinji i otvaraju oči i omima koji još do sada nisu bili svesni imperialističkih težnja velikosrpskih diktatora na Balkanu.

Bedna je pomoć diktatorima od Hermanna Wendela koji je jedini od svih poznatih javnih radnika Nemačke ustao u obranu diktature i o kome vlast nepodeljeno načelo mišljenje u svima krugovima naprednih Nemačaca.

Ovakve konferencije, kao Praška treba da budu signal za sve studente poftaćenih naroda, da se organizuju u svoja nacionalna udruženja i zajednički počnu aktivno pomagati borbu radnih masa svojih naroda u zemlji. Žalosno će biti ako studenti Hrvati, Makedonci, Crnogorci i dr., kao i napredni srpski studenti na strani, budu i dalje ostajali u fašističkim jugoslovenskim udruženjima — iz izvesnih oportunističkih razloga, što će biti proganjeni od diktatorskog režima i na strani i pri povratku u zemlju. Oni takvim oportunitizmom omogućavaju velikosrpskoj diktaturi, da predstavlja pred inostranom javnošću kako su svi studenti sa diktaturom i sa njenom velikosrpskom Jugoslavijom zadovoljni. Bez žrtava nema nacionalnog oslobođenja, i žrtve koje studenti imaju da podnesu u borbi za nacionalnu slobodu jesu manje od žrtava koje radne mase njihovih nacija u zemlji pod nose svakodnevno: deset godina pod maskiranom velikosrpskom diktaturom i godinu dana pod otvorenom militarističkom-fašističkom diktaturom najkravojom u istočnoj Balkanu.

N. Matijević

Vilko Begić ubijen?

Svi saučesnici u famoznoj »bombaškoj« afjeri zagrebačke policije već su stražarno — vezani u lancima — sproveni u Beograd i tamo je podignuta protiv njih optužba radi velezirda po srpskom krivičnom zakonu »o otečestvu«. U optužničkoj listi nema imena Vilka Begića.

Zagrebačka je policija bila mišljenja, da će najbolje uvjeriti svijet o ispravnosti svojih optužaba, ako kaže, da je aktivni i agilni Vilko Begić bio stvarni izvršitelj onih djentičastih atentata sa lovačkim barutom. Ona je trebala njegov izkaz, kojim bi opteretio Dr. Mačeka kao organizatora ovih atentata i kao pogibeljnog finansijera, koji sa 5000 Dinara finansira ove čudnovate bombaše, koji imaju vremena, da na svojim bombama urežu slova *Croatia* i da ih metnu pod most dva dana prije nego li treba, a onda nemaju ni časa, da pogledaju, hoće li te bombe da i eksplodiraju. Stoga je policija tukla i prebijala Begića nečovječno, dok nije pred policijom iskazao, da je Dr. Maček duševni inicijator ovih »velezirdičkih« djela i nakon toga iskaza nestaje — Vilka Begića. Njegovi ga uhapšeni drugovi više ne vidješe, njegovi prijatelji i njegova rodbina ne može o njemu ništa da dozna. Svako je ovđe uvjeren, da je policija jednostavno ubila Begića i neće da dade o tom ubistvu nikakva obavještenja. Da je to policija u stanju da učini, o tom ne sumnja niko, a da je to i učinila — to potvrđuje indirektno i sam šef zagrebačke policijske uprave.

Ovih je dana pozvao šef zagrebačke policije zloglasni Dr. Janko Bedeković na telefon Dr. Ivana Pernara, sadašnjeg vodju Radićeve stranke, koji se još nalazi na životu i ako sa razbojničkom kuglom ispod srca — dar kralja Aleksandra — i koji je još jedini na slobodi od članova vodstva HSS i kazao mu: za svaku našu glavu (t. j. režimsku) past će vaših deset.

Na upit Pernarov, zašto policijski šef baš to njemu kaže, ovaj mu je odgovorio, jer će onda njegova misao i volja doći do znanja na pravom mjestu.

Gotovo u isto doba kazao je kralj Aleksandar jednom uvaženom književniku i novinaru, vodji najvećeg gradjanskog novinarskog koncerta u Hrvatskoj, prilikom jedne audijencije, da on zna, da ga Hrvati neće za kralja, ali... nadodao je kralj u pobjesnjelom tonu. Sada njegovi djeleći izvršuju tu njegovu prijetnju. Isvršuju je na svirepi, karadjordjevski način. Počela je da djeluje ona glasovita »ubila gata« Ovdje se vrše zatvaranja svaki dan, hapšenja na bufluge. Niko ništa

ne zna, šta se događa sa uhapšenima netom se za njima zatvore vrata policijskih uza. Mjesecima ne izvode se optuženi i osumnjičeni na sud, dok ih tragom nestane. Postupač je sa uhapšenicima takov, da se je trgnuo i sam ban Silović i nastojao, da interveniše kod policije, da se ljudi barem ne mrevaraju na mrtvo ime i ne prebjija smrtno. Za to je bio odmah pozvan u Beograd, bio užasno izgrđen i Pera Živković mu zapretio, da se ne mijesha u ono, što ga se netice. I sada taj čovjek okrutnog srca i kravljih ruku čeka svoj pakrački dekret (t.j. otpusnicu) radi svoje blagosti.

Krešimir Ivačić

БАЛКАНСКА ФЕДЕРАЦИЈА

ДВУСЕДМИЧЕН ВЕСНИК

ОРГАН НА ПОТИСНАТИТЕ НАРОДИ И НАЦИОНАЛНИТЕ МАЛЦИНСТВА НА БАЛКАНИТЕ

Годишнината на югославянската диктатура

Година веће измина, от када воената клика от «Белата Ријка» и крвави крал Александар притиснаха гјердите на живујућима народима с технија тежак ботуш.

В крај на 1928 год. бе издигнат лозунга за свободата и независимоста на хрвати, македонци, косовци, черногорци и др. националности от Југославија, лозунг, който постави тия последните в открыта борба с режимом. Единия фронт между потиснатите народи, селяните и работническата класа беше в процеса на своето бързо реализиране. Освобождението на казаните народи и класи беше предстојаше.

Великосрбските империалисти, проче, дадоха всичката власт на воената клика на крал Александар, за да може тая последната с крути методи да възпри раздвижването на масите. Убийството на водача на хрватския народ Степан Радич и неговите другари в самия парламент бе предвестник на серия от политически убийства, извършени впоследствие, на национал-революционери, комунисти, работници-революционери, интелигенти и др.

На 1 януари тази година великосрбските диктатори, банкири, големи землевладеци от всички националности в Југославия ще празнуват своята «Победа» и «ред», които донесе «националното единство», което диктатурата прокламира. Правителствената преса иска да представи този ден като ден на победа на «националното единство» срещу «сепаратизма», ден на «светлото бъдеще» на «консолидирана» Југославия. Напразни са, обаче, усилията на диктатурата. Баланса на първата годишнина на воената диктатура е ясно отпечатан в съзнатието на всички народности в Југославия, така че никаква фалшивка и цензура не могат да го изменят.

Диктатурата унищожи с бруталност всички граждански права, политически партии, работнически — класови организации, национал-културни тајни, множество хуманистарни и спортни организации. Новия режим на «Ред и Консолидиране» унищожи окончателно и последните следи на държавното, окръжно и провинциално самоуправление. Закона за защита на държавата е първия и основен закон в Југославия: той узаконява диктатурата на крал Александар и на шефа на «Белата Ријка», генерал Живкович. Всеки глас на протест е задушен с строг затвор. Убийствата на 60-те македонци, хрвати, албанци, черногорци и др., на комунисти и работници — революционери са вече напълно известни в чужбина. Хиляди национал-революционери и работници са безчовечно изтезавани, политическите затворници са жертва на жесток терор и тежки присъди: 77 са вече осъденi — двама (2) на смърт и останалите на 380 години затвор.

7 (седем) трупа беха вече намерени.

Воената банда в Југославия прокламира «бановините», за да постигне така единството на всички потиснати народности. Чрез убийствата на най-добрите синове на всички националности, чрез прогонване на цели семейства от родните им отчица, диктатурата иска да скръзизира Косово, Македония, Банат и др. От очи има и в името на кой принцип воената клика убива масово и иска да данационализира цели народи и области.

Ние имахме често пъти случаи да посочим отговорноста на диктаторите, на тия които убиват. Днес ние ги сочим още веднаж пред света.

Днес управлява воената клика, която поглъща 1/3 от целия държавен бюджет. Тази клика е прек агент на французския имперализъм на Балканите. Тя е, която уби повече от 100 българи на границата при Цариброд и Босилеград, за да принуди България към отстъпки. Същата банда изтребява албанците от Косово и се мъчи да завладее цела Албания. В интереса на финансите магнати, тя ограби целото селско население, отне имотите на това последното и го хвърли в неподносима мизерия, тя даде всички права и възможности на големите индустриси — ижлини господари на държавите каси, покровителствани с много закони за мита и пр. — за сметка на работния и селски народ. Тя управлява в интереса на кръвавия крал Александар, сам голем землевладелец, собственик на 10 големи чифлици (този от Демир-Капия, Македония, има повърхност от 20.000 декара, и представлява богати, плодородни оризови полета, памукови плантации и пр., с богат инвентар; само това владение на кръвавия крал би позволило да се препитават повече от 1000 македонски семейства).

Ето силите, които управляват с насилие, воена диктатура и фашизъм народните маси в Југославия. И това масите го знаят днес. Нито продажната преса, нито делегациите, които ще поднесат на краля техните «верноподанически чувства» — депутати, проче, силом съставени — нема да излъжат народа. Нищо не ще излъжи народа върху тежкото положение, в което се намира страната, поставена вече пред прага на финансов санктут.

Пасивен бюджет, милиони динари несъбрани данък, милиарди от висящи дългове, хронически глад в цела Йугославия, въщери «добрата реколта», стотици хиляди безработни и крайно обединени селяни, фалити и разпродажби, изчисляващи се на милиони, — это печалното положение, в което се намира днес Југославия. Тя представлява, в действителност, една колония на чуждествения капитал.

Истинският лик на «консолидацията» може да се види в самите затвори, от постоянните арести, присъди, изтезания и предумишлени убийства на политическите противници. За истинското вътрешно положение може да се съди по постоянната, надигаща се борба на национал-революционерите, на комунистите революционерите-работници, революционните повдигания на широките селски маси, убийствата на бирници и пр. В денят на годишнината, воената клика арестува стотици хрвати, между които и водача на Радичевата партия — Мачек. Но на тази имено годишнина милиони потиснати македонци, хрвати, албанци, черногорци, словинци и др. бедни селяни от целата страна, ще обединят своите сили в един фронт, за да водят още по-сигурно своята обща борба против воената диктатура.

От време се чува тук или там ехто на един куршум, даден от робите, доведени вече до отчаяние. Това е сигнал, че скоро потиснатите от воената клика народи и малцинства, работници и селяните ще обединят своите сили, за да отправят последния и смъртен куршум в гърдите на тираните от Белград.

Идеята за възраждането възтание обхваща все повече и повече широките маси и нема никакво съмнение, че праздника на 6 януари тази година ще бъде последния празник на кръвополите от воената клика.

Редакцията

Убийства и терор в Югославия и на Балканите

Протестна акция на Съюза «Свободен Балкан»

(Кореспонденция от Берлин)

На 13 декември 1929 год. Съюза «Свободен Балкан» организира в Берлин едно протестно събрание против фашистката воена диктатура в Югославия и против режима, при който са поставени потиснатите балкански народи и национални малцинства. Изнесените от ораторите материали и ехото, което това събрание имаше, му дават характер на най-важната в последно време организирана в чужбина манифестация против балканския фашизъм.

Събранието се председателствува от известния писател и художник, г-н **Х. Валден**, директор на списанието «Щурм».

Пржв взе думата, г-н **Фан Ноли**, бивш албански министър председател.

Той описа ужасния режим, на който са подложени македонците и албанците в Югославия. Воената диктатура иска да сърбизира тия народи, като ги преследва и изтръбва. Оратора посочи предателската роля, която Ахмед Зогу играе като агент на италианския имперализъм. Албанският народ е изложен на хронически глад, когато фалшивия спасител на Албания, Зогу, задържа 15% от общия държавен бюджет лично за себе си. Покровителя на Зогу, Мусолини, готови война на Балканите. Единственото спасение за потиснатите балкански народи, заключи оратора, е в съюза на свободните работнически и селски балкански републики.

Думата се даде на адвоката **д-р Бартешек** (Чехословакия).

Той изтъкна влиянието на победоносната руска революция върху работните маси в целия свет. Световната буржоазия отговори навсякъде с насилие и изключително законодателство, терор и средневековна инквизиция. Целата опозиционна преса, работническите и партийни организации, дори Лигата за човешки права в Югославия, са разтурени. Оратора илюстрира жестокостта на воената диктатура в Югославия с много потресни примери.

Трети по ред взе думата адвоката **A. Фурние**, бивш депутат от французкия парламент. Той предаде впечатлението си от своето пътуване преди три години в Ромъния, където бе заминат като защитник в паметния Кишиневски процес. Още в Букурещ, обаче, той е бил арестуван, тормозен и изгонен от страната. Фурние прочете впоследствие едно писмо от депутата адвокат от Париж А. Бертон, с което последния се извинява, че не може да вземе лично участие в това протестно събрание. Писмото на Бертон рисува безчовечния терор, на който систематично са подложени политическите затворници в България и обвиняемите по процеса против 52-та, на който процес той присъствува известно време като наблюдател.

д-р Апфел, адвокат от Берлин, председател на Международната Юридическа Конференция, посочи на събранието редица примери за жестокостите на югославянската диктатура; той изнесе много факти, които лично е събрал на самото място, през време на своето пътуване, преди неколко месеци на Балканите. Особено подчертава скандалния факт за арестуването на един адвокат от Загреб, който бе направил предложение да се иска, в поздравителната телеграма до крал Александър, въстановяване гражданските права на народа. Думите на оратора, с които той посочи, че балканските потиснати народи не могат да очакват нищо от Обществото на народите, беха посрещнати с живи ржколескания. Общественото мнение трябва да следи с будно око Балканите — този кът, който носи постоянна опасност от война, заключи оратора.

На трибуна се яви парижкият адвокат **M. Вилар**.

Той нарисува с живи краски непоносимото економическо, социално, и национално робство на което е подложен македонският народ в България, Гърция и главно в Югославия. Жертвите на този народ в борбата му за освобождение са безчетни. Само през 1928 год. са избити повече от 300 македонци в Македония под сръбско иго, а през времето от 1922 до 1929 год. — повече от 1500 души в Македония под българска власт. Около 1000 души трудящи се македонци са хвърлени в сръбските затвори, осъдени на хиляди години затвор. Този народ не може нищо да очаква от балканските диктатори — негови убийци, нито от великите европейски сили. Единственото негово спасение, заяви оратора, е в единствената борба на работния македонски народ с трудящите се маси от целия свет за създаването на съюза на свободните работнически и селски балкански републики.

Оратора Вилар бе последван от атинския адвокат **Порфириогенис**, който описа режима на насилие на Венизелос в Гърция. Той посочи на постоянния ръст на фашизма в тази

страна и страданията, които понася македонският народ от Македония под Гърция.

Един югославянски емигрант взе думата, за да нарисува режима на насилие и кървав терор на сръбските империалисти и шовинисти, от дните на създаването на тая държава. 3964 убити и 40 000 затворници записа тази хегемония, каза оратора. Само в последната година воената диктатура изби 56 политически затворници — национал-революционери и членове на комунистическата партия. За главата на всеки водач — комунист се предлагат 50 000 динара въз награждение! Листата на избитите, публикувана в «Манчестер Гвардиян» биде официално призната, но фашистите цинично добавят, че това са «комунисти». Воената диктатура, обаче, не може да пречупи революционната воля на югославянската комунистическа партия и комунистическа младеж. Тия по-следните стоят на предно място в борбата, която потиснатите народи и национални малцинства водят за своето освобождение.

Последен взе думата букурещкият адвокат **Петраскан**. Той характеризира лъжливата «демокрация» на Маниу. Свободата на печата е съспендирана, революционните работнически синдикати са разтурени. Селяните в Добруджа и Бесарабия са изграбени, имотите им са официално раздадени на колонистите. 350 000 безработни са бес никаква държавна помощ. Опасността от открит, брутален фашизъм е много близка. Ромъния е преден пост на подготовката на империалистическа война срещу Съветския Съюз, заключи оратора, изпратен с живи ржколескания.

Една резолюция против националното и класово потисничество на Балканите, за самоопределението на балканските народи, за свободния съюз, Федерация на трудящите се маси на Балканите бе прочетена от германския депутат, адвоката д-р Обух и гласувана единодушно^{от събранието}.

Нема никакво съмнение, това събрание е един важен акт, една жива демонстрация против насилието и терора, който даруват днес на Балканите.

Рудолф Щайнгут

Жените и мира на Балканите

(Кореспонденция от Лондон)

Английската секция на Интернационалната Лига за Мир и Свобода бе взела инициативата да организира една конференция върху Балканите.

Най-напред беше изслушана Мис Вилсон, живела дълго време в Македония под сръбско иго. Тя очерта историята на македонския народ, говорейки с жива симпатия за неговите обычии и живот. Мис Вилсон е била също в София, където е срещала много македонки, емигрантки от Югославия. Тя разбира сръбски и макар да е живела много близко до македонския народ, не е добре осведомена върху балканската политика и върху сръбската диктатура. Тя е от тези, които верват, че диктатурата в Югославия е довела щастливи промени за народа. Тя верва, че там царува порядък и че всички там се чувствуват много добре. Може би, намирайки се там, тя не е имала случай да слуша за жертвите на политическия терор. Наистина, често пъти тъкмо в самата страна не се знае това, що в нея става, освен ако човек желае на всяка цена да го знае или има един определен политически усет.

След Мис Вилсон, Камил Древе, идваща от Франция, направи, на английски език, едно изложение върху положението на Балканите. Изоставяйки чисто македонския въпрос и избегвайки да разглежда въпросите от гледище на техното локално значение, тя се опита да постави балканския въпрос по-иначе.

Да се интересува човек от една или друга балканска страна, каза тя, е необходимо, защото с помощта на тези частични изучвания може да се съберат данни за общото положение.

Тя намира, обаче, че Женската Международна Лига за Мир и Свобода трябва да предприеме една друга акция. И тя изложи цел един план за междубалканска акция между младежта и женските сдружения. Тя обясни, че Лигата не може да разчита на «Малката Антента», а само на една голема антракта на младежта, с оглед да поднови балканската атмосфера и да направи възможен и осъществим съюза на балканските народи. Госпожа Древе, която е прошътвала крайния Исток и цяла Европа, напомни проблемите, които се поставят и другаде, но които са особено изострени на Балканите: Националните малцинства, границите между балканските страни, размена на населението, ликвидация на имоти, исканията за обединението на македонския народ и др.

Тя подчертава отговорностите на великите сили, техното империалистическо сървнование и необходимостта за балканските народи да се обединят, за да уреждат сами своите съдби.

Госпожа Древе, която е имала възможност да констатира засилването на милитаризма и фашизма в цела Европа, посочи колко тия фактори за насилие заплашват всеки момент световния мир.

Съюза на балканските народи, каза тя, Балканската Федерация, не е още близък. Но трябва да се работи, за да се направи той осъществим. И тя изложи един план за работа на Балканите, създаване секции на Интернационалната Лига, създаване връзки между тия последните, за да се формира една общобалканска съвест. Така, според референтата, трябва да се работи за мира.

Публиката бе съставена в големата си част от хора, познаващи една или няколко от балканските страни.

Поставените въпроси предсъзяваха голям интерес за тези присъствуващи.

Г-н Рене Шмит, Бриоту, Савоник, Горбет Асби и други лица — феминисти и пацифисти — и членове на Лейбър Парти, слушаха с интерес и симпатия ясното и увлекателно изложение на г-жа Древе.

Интернационалната Женска Лига, която успе да се заинтересова от Китай и от колониалния въпрос въобще и която води в този момент кампания в Англия, Германия, Франция, Холандия и Женева против опума и другите уловки, се посочва като една организация на жени, която важи от партийната им принадлежност търси средства, за да осигури мира. Едно от тия средства е именно Съюза на балканските републики.

Това беше едно твърде интересно събрание, председателствано от Мис Куртней, която дава надеждата на балканските народи, че общественото мнение в чужбина се осветлява правилно, за да може да даде своето съдействие за осъществяванието на балканския съюз.

П. Вилямс

Интернационалната Юридическа Конференция

Интернационалната Юридическа Конференция, която заседаваше в Берлин от 8—12 декември м. год. е едно събитие от големо значение за работническите и селски маси, за потиснатите народи, националните малцинства и колониалните и полуколониални народи.

Знаменити юристи — без разлика на партия, раса и религия, — университетски професори, големи адвокати, работещи в полето на юриспруденцията и известни публицисти от повече от 20 страни взеха участие на тази конференция. Потиснатите балкански народи и национални малцинства беха също представени на конференцията.

Много въпроси от първостепено значение за ежедневните борби на работническите маси и потиснатите народи беха поставени на дневен ред.

Особено основателно беха изследвани въпросите за изключителното законодателство, съдебната и административна практика, затворническите режими, както и положението — от гледище на законодателство и практика — на потиснатите и колониални народи. За първи път една международна юридическа конференция, изостави сухите тек-

тове и абстрактните формули, за да стъпи върху здравия терен на живата действителност, който единствено интересува работническите маси. Конференцията анализира основно положението на потиснатите маси и народи, процеса на класовата борба и констатира, че «правото» в всичките му форми-писани текстове и практика — не е било никога «абсолютно и божествено», както метафизиците искат да го представят, а един прост израз на интересите на владеющите класи, въпрос на сила.

Работата на конференцията бе сериозна и тежка. Събранныте юристи треба да изследват законите и практиката на почти всички страни в света, за да ли съществуват и изучат сравнително. Често тия закони и положения, между другото, са еднообразни в техната същност, различаващи се само по форма и подробност. Конференцията изпълни своята задача достойно. Всички въпроси беха грижливо изследвани и предложените по тех резолюции единодушно гласувани.

Конференцията посвети особено внимание на Балканите. И е право. Защото на Балканите потиснатите народи и национални малцинства и работните и селски маси са жертва на един жесток фашистки режим, на един безчовечен бел терор, денационализация, колонизация и физическо изтребление. Конференцията не можеше да не спре вниманието си върху този кат, възел на постоянни смутове, които могат да компрометират мира. Много оратори, между които адвокатите Биляр и Фурние (Франция), Бартошек (Чехославия), Милиоли (Италия) и балканските делегати изнесоха поразителни документи против убийците от Белград, София, Атина, Букуреш и Тирана.

Установи се безспорно, че изключителното законодателство и практиката на жесток, варварски терор, които царуват в тия страни, са безпримерни. Човек се срамува да носи това име, когато констатира произволите на тия диктори, които избиват масово своите собствени народи. Доклада на адвоката Бертон, който присъствува в началото на процеса против 52-та в София, произведе потресащо впечатление. Жестокостите на българския фашизъм, изнесени пред конференцията от казания французски адвокат, извикаха дълбоко впечатление у всички присъствуващи, които спонтано и единодушно решиха да отправят на председателя на съда една протестна телеграма.

Конференцията даде, между другото, един твърде реален резултат: основа се една международна юридическа организация, която ще се бори срещу безаконията, чито жертви са работническите маси и потиснатите народи и ще подпомага борбата на тия последните против техните потисници и експлоататори.

Между другите практически задачи, които новата организация си поставя за цел, нека споменем преди всичко за интернационалната анкета върху затворническия режим и положението на политическите затворници, която се реши да бъде извършена.

Ние верваме, че потиснатите маси и народи ще имат в лицето на тази нова организация един истински приятел и верен защитник, който ще се бори против скандалната практика на господствующите класи, подмагайки жертвите на тия последните.

Поради това имено, ние мислим, че е длъжност на всеки честен и независим юрист и убеден противник на фашизма да влезе в редовете на новата организация, ако иска да даде една истинска помощ на работническите и селски маси и на потиснатите народи.

Жан Буке

FEDERACIONI BALKANIK

DY-MUJUER

ORGAN I POPUJVET BALKANIK TE SHTVPUR E I MINORITETEVET NACIONALE

Vendi klassik i massakrave KOSOVA

I.

Nën sundimin e egersinave

Dy konstatime në mes tjerësh, të shqum më 1913 prej misionit Karmegi: këta janë tue rujtë gjithnjë vleren e tyne per të na sherbye që t'i jepim këtë, krejt shkurtas, karakteristikat kryesore të sundimit serb në Kosovë.

a) «... Neper udhëtimin t'ëm prej Prizrenit në Pejë nuk kam paa, në të dy anët e rruges, veç se këtunde të djegun. Krejt kjo rrugë i kishte të dukmet e njij bulivardi të gjerave të gjahtume...» (nga deklaratat e botume prej njij ish-sekretari të Pasiqt).

b) «... Qysh prej dites së parë qì pasovi ngadhnimin serb në Kumanovë, officirat e ushtris së invadimit u décla-

ruen per farrosjen e plotë të shqiptarve. Kjo ide u prantue shpejtë nga ushtria dhë u transformua më nji fjalë urdhërimi të vertetë...»

Këshlu pra, regimi serb në Kosovë fillova neper një varg masakrash prej kah po i notoim ata ma në shëj:

Ndermjet Shkupit e Kumanoves (Nanduer 1912):

3000 Aty mbrend gra, fëmijë e pleq.

Në Prishtinë (shumica katundarë) (Nanduer 1912):

5000 Vetëm burra...

Në Frezoviq (shumica katundarë) (Nanduer 1912):

600 Vetëm burra...

Në Senicë (Nanduer 1912):

750 krejt krënët e katundeve e sidomos të Peshterit.

Në Istog (nji katund i Pejes) (Dhetuer 1912):

90 Duer e këmbë të lidhne, pasi u martirizuan mirë e mirë, u lshuan neper luginat e mullinit dhë e sotuën per së gjallit...

Në Peje e ndër rrëthet e Pejes (1912/1913):

1500 Vetëm burra...

Ai shënu se krejt këto mixorina janë veprue kundra popullatave të çarmatume dhë të shtrume.

Ky sundim massakrash vijovi me nji ngultesi të çuditëshme deri më fund të vitit 1924, me perjashtim të tri vjetëve të okkupates austro-bulgare (1915–1918). Neper krijt ket periudhë drejtusat e Beligradit u distuen kundrejt shqiptarve shumë ma të egjre se vet egersinat: burrat e Lumës që i futen fëmijët e tyne neper shpellat e maje të maleve konstatuan se kalamajt

jetuen në shqiponime uqëtë me më e jepura e sportive prej këtij vjetë më bramve...

Qysj prej restauratës së këtij sundimi më 1918 e deri më fund të vitit 1924, kemi regjistruar, më mes tjerësh, nji varg të dytë massakrimesh. Jah këtu ma të kryesorët:

Në Plavë e në Gusijë (1919):

600 Vetëm graa, fëmijë e pleqë.

Në Rugovë të Pejes (1919):

400 Vetëm graa, fëmijë e pleqë.

Në Podguer të Pejes (1918):

300 Graa, fëmijë e pleqë.

Nder rrëthet e Prishtines (1921):

1000 Graa, fëmijë e pleqë.

Në Drenicë të Mitrovices e të Vulçitrinit (1918–1924):

1200 Graa, fëmijë e pleqë.

Në Mitrovicë (1922):

22 Rrëth arkave të votimit per zgjedhjet e bashkis...

Neper këto massakra, t'ekzekutume me nji gjakftohtesi per t'u habitet ka bë vaki shpesh herë që krejt nji familje, pa i kursye dhë foshnjet në gjithë të nânave, të digjet per së gjallit tue i a mylli dyrët e shpis...

Më 1920, më nji katund afër Pejes nji foshnje një vjeçë u coptue me syngi në gjithë të nânët së vet që ishte vrasësi i kësuarit, duke hikë per kah pylli kur katundi bombardohet. Kso tragedia janë persëritë me forma gjithfashës në qdo krahinë të Kosovës. Ka bë vakti, më mes tjerash, që krejt nji katund të rrafshohet tue permbyset dhë gjanë e gjallë...

Madridë, më 23. XII. 1929. Bedri Pejani

Reforma agrare dhe imperializma italiane në Shqipëri

Siq e kemi thënë shumë herë, politika e qeverisë shqiptare, si e brëndëshmja ashtu edhe e jashtmja, caktohet pas direktivave që vinë nga Roma. Kapitalistet italjanë kanë shtenë më dorë, me anën e Bankës «komëtare», të huas 50 milionësh, dhe të një sërë koncesjonesh të tjera, pozitat kryesore në jetën ekonomike të Shqipërisë. Imperialistet italjanë duan t'a përdorin Shqipërinë si burim materjesh të para për industrinë e tyre dhe sidomos si bazë territoriale për të vendosur tëpëriçen e popullisë që toka italjane nuk është në gjendje të ushqejë. Këto qëllime ata duan t'i realizojnë duke blerë tokë më rusehat e gjëra pjellore te Shqipërisë ku të mund të vendosin emigrantë italjane. Përfaqësonjësit e borgjezisë italjane nuk e fshehin se kështu e kuptojnë «ndihmën» që Italia duhet t'i japë shvillimit ekonomik të «aleatës së vogël përtëj Adriatikut». Për këtë nam siguron vëtë i vëllaj i Duces, Arnaldo Mussolini, i cili s'ka shumë kohë që shkruante «Italianët s'kanë përsë të emigrojnë më vëndet e larga përtëj Atlantikut kur këtu afër nesh ndodhen tokë të papunuara». Nje tjetër politikan fashist e plotëson duke thënë: «në duam një Shqipëri «independente» po jo me 800.000 rymë po me 7 milionë».

Mirëpo siq e dimë shumica e tokëve në Shqipëri është proprietet i bejlerëve dhe i agallarëve. Këta punojnë vetëm një pjesë të këtyre tokëve me anën e bujqës. Marëdhënët midis beut dhe bujkut janë bazuar mi tradita medievale të trashë-guara që nga kohrat e Sultanicës. Sot bujku ka mbetur më mëshirën e proprietarit, i cili e rjep sa të mundë dhe kur i shkrepet e përzë edhe nga shtëpia. Beu edhe agaj i janë qepur bujkut si slyke dhe nuk e lënë të vejë përparrë. Ata formojnë një kllasë parazitish të dënuar prej historisë të çduket si kllasë sundonjëse. Duke ndjerë këtë rezik që po u turet ata kapen me tërë forcën e një të deshpëruari pas privilegjeve të tyre medievale; edhe qdo ndryshim në konditrat e ekspluatimit të bujkut nga an'e tyre ata e quajnë si humbie të këtyre privilegjeve. Dhe me që set në Shqipëri po fryr erë kapitalizmës, e cila lyp ndryshimin e raporteve feudale që lidhin bujku me proprietarin, pjesën më reakcionare të bejlerëve dhe agallarëve i kanë zënë ethet, me që ata nuk duan të sakrifikojnë as një qime nga privilegjet e tyre, qoftë edhe për të shpëtuar nga një katastrofe e sigurt.

Mirëpo gjer sa toka të jetë më duart e bejlerëve, imperialistet italjanë s'munt të realizojnë planin e kollonizimit të Shqipërisë që kanë nisur. Kapitalistet italjanë nuk munt t'i blenë çifligjet e bejlerëve me qënd se nuk kanë siguruar akoma ndryshimin e nyjës së Statutit që ndalon të huajt të

blenë tokë jashtë qyteteve. Sistemi i ixharit për 25 ose 99 vjet ata nuk i kenaq. Në Shqipërinë kolloni italjane ata duan të janë zotë të plotë të tokës. Nje gazetë fashiste, duke përshkruar punën që ka organizuar shqipëria italjane «Ajaa» në tokët e Hamid bej Toptanit afër Shiakut, shkruan: «Midis të tjerave janë realizuar me sukses disa sipërmarrje bashkëpunimi më bujqësi. Më me rendësi është ajo e Shqipërisë së Industrisë bujqësore të Shqipërisë.

E rëmirësimë në një shkallë te gjierë që duan kapitale të mbëdhë, si tharja e kënetave, nuk munt te bëhen po s'u ndryshuan normat jyridike që regullojnë proprietetin e tokës në Shqipëri.»

«Ndryshimi i normave jyridike që regullojnë proprietetin e tokës», domethënë, në gjuhën tonë te qveshur nga cipa e formulave të mbytura te mexhelesë kapitaliste, që t'u jetet kapitalistëve italjanë e drejtë të bëhen mallsjabjinj në Shqipëri edhe të nisin kolonizimin sistematik të saj duke vendosur emigrantë italjanë. Ja psë imperialistët italjanë janë t'interesuar që të ndryshohet regjimi i proprietetit të tokës në Shqipëri. Prandaj edhe gazetat fashiste, mënë maskën e «shpëtimit» të bujkut nga sundimi i bejlerëve, po lëvdojnë Salembozën pë reformën agrare që dotë bëjë.

Në realizimin e një larë reforme agrare është t'interesuar edhe borgjezia shqiptare. Kriza e thellë ekonomike që ka plakosur Shqipërinë që kaqë vjet me radhë po e shpie vëndin drejt nje katastrofe. Bujqësia, i vetëmi burim që mbante më këmbë sidõ kudo gjallërinë ekonomike të vëndit, ka arire në buzë të grëminës. Ka disa vjet që vëndi nuk bën mjaft bereqet sa për të ngjinjur popullin me bukë, prandaj vit për vit po importohet gruri dhe misri me sasi të mbëdhë që rëndojnë mi ballancën e tregëtisë së jashtme. Bujku duje katundari, të rjepur prej beut, agajt, dñjetarit, fajdexhiut dhe tregëtarit-spekullonjës, të shtypur prej çmimave të larta dhe taksave të rënda, kanë arirë më një shkallë sa që nuk kanë as me se të blejnë plaçka, që të fitojë fabrikanti dhe tregëtarit, as q'ti paguajnë shtetit, për të mbajtur aparatin burokratik. Prandaj përfaqësonjësit e borgjezisë, si Xoxa me shokë, janë alarmuar tëpër edhe po bërtasin se «neve të gjithë duhet të bëjmë ca sakrifica për të shpëtuar nga uria dhe vdekja një pjesë të madhe të popullsisë së katundarëve. Po me që Xoxa me shokë s'kanë q'te sakrificojnë, vjen vetiu që kjo thirje, e shkaktuar nga frika përparrë revolucionit që do t'i qërojë një herë mirë hesapet me regjimin e sotmë, u drejtohet bejlerëve, të cilët s'kuptojnë se n'duhën bëre disa koncesione të vogla një pjesë së katundarëve për të siguruar më mirë sundimin e tyre.

Këto janë arësyet që e shtyjnë Ahmet Zogun të shpallë reformën agrare, e cila na paraqitet prej lëpushkave të regjimit si një masë që ka për të shpëtuar bujkun shqiptar nga robëria shekullore me mjerime të panumërtë.

Të shohim tani se si kanë ndër mënt ministritë e «L. M.» së t' u shpëtojnë bujkun nga zgjedha ekonomike. Në një intervistë me një gazetar italjan, Hiqmet Delvina deklaronte se «Shteti do t'i sigurojë bujkut pagesën e tokës dhe të shtëpisë që do t'i jepet.» E par'e punës kjo provon edhe një herë se bejlerëve do t'u paguhet me të tepër «shaka» e tokës dhe e kasolleve ku rojnë bujqët. Për këtë në s'kishim asnjë dyshim me që në mbretërin e Salembozës e drejtë e pronësisë është shënjtë, siç tha Mehdi beu. Po në goftë se shteti do t'u shpëblejë bejlerëve atë pjesë të tokës që do t'u jepet bujuve, këtë nuk do t'a bëjë pse i dhimbet bujku, pse shteti i sotmë është një maqinë për të riepur kllasët punëtore për hesap të bejlerëve dhe të borgjezisë. Pra këto të holla fundit do të dalin prapë nga kurizi i bujuve edhe me gjithë fajdë e shumë bishtra të tjera. Po ku do t'i gjejë shteti t'r' ato të holla që do të duhen për të paguar proprietarët e «pronjësuar». Mjafton të hedhim një sy mi buxhetin e klikës oë sundon sot në Shqipëri që të kuptojmë se deklarata e ministrit të Salembozës është një profkë demagogjike edhe jo gjë tjetër. Nga të 28 milionë fr. ari të ardhurash që janë parashikuar në buxhetin e këtij viti, 13 do të prishen për ushterinë, e cila mbahet që t'u shërbejë ëlli me grabitëse të borgjezisë italiane në Ballkan. Kusuri prishet për të mbajtur aparatin burokratik, me fjalë të tjera për të paguar t'rë atë varg memuresh dhe spiuvesh të panumërtë që rojnë e frvhen mi kuris të popullit punëtor të Shqipërisë*. Për bujqësinë janë caktuar vetëm 418.000 fr. ari, kurse «hobori mbretor» i kushton popullit shqiptar 1 milion fr. ari. Kështu, kur mijëra binj të popullit po dergin rreëve dhe vuajnë për një copë bukë, aventurej i Matit ka mbledhur në hororin e tij soj e sorollop dhe po ron në një luks revolucionës. Po nuk mjaftojnë motra e vëllezoër, nippër e mbesa, reth pallatit salembozor është nreherur t'rë një kope parazitësh e dallkaukësh, të pajosur me tituj pompozë e roqë të maime, të cilat dalin prapë nga buxheti i shtetit. Tani ka filluar dhe epidemja e aniversareve. Po kretnohet dita e lindjes, e kuro-rëzimit të «L. M.»-së; s'është cudi që për të shpeiti të kretnohet edhe dita d'u fejua, dita o' u cefjeua, dita o' do të fijohet përsëri etj; pastaj do të vijtë radha e... mëmës mbretëreshë e babajt spiritual etj. etj. Të gjitha këto kretnime oë po bëhen me një pomë të madhe në një kohë kur zija e bukës ka plakosur t'rë Shqipërinë, u jepin rastin një shumicë memuresh e duaxhinjsh të mblidhur në Tirane ku kërcasin ziafetit me gjellë bollëk, me shampanjë të shtrenjtë dhe shumë fjalë të nxehtha patriotike dhe «adhurimi» për «L. M.»-në q' u mbush barkun dhe sidomos xhepet.

Pastaj përvet 1 mil. që mer nga buxheti dhe përvet t'ardhurave nga ciflighet q'i fali «asembleja» bashkë me titullin mbret, Ahmet Zogu ka edhe rvshfetet që mer nea qeveria italiane për edo copë të Shqipërisë q' u shet kapitalistëve të «aleatës së madhe». Ky sistem u vërdor në një shkallë të gjërë kur u nënëshkrua traktati me famë të zezë i Tiranes dhe tani shpejt me rastin e shiftës së monopolit të vajgurit shqipërisë italiane «Agip».

Shitia e monopoleve është burimi i fundit për të shtuar t'ardhurat e shtetit që po jep falimenton. Rezultati i kësaj politike është që sendet e monopolizuar bëhen objekti spekulacioni për një turmë aferistësh pa ndërgjegjje si Mustafa Curi, Skëndo Pojani, Abduraman Krosi etj., dhe një mjet për të grabitur edhe më tepër popullin. Prandaj mungesa e vajgurit dhe e benzinës u bë një smundje kronike që kur u shihnë si monopol, ashtu siç ngjiste, dhe ngjet akoma me kripën, shkrepset etj.

Kjo qeveri hajdutësh me maskën e «reformatorëve», që kane për devizë rëmbë të rembejmë, po ligjë mos na kapë, përpigjet të kandisë popullin me fjalë demagogjike se ajo është në gjendje të përmirësojë jetën e masave punëtore të Shqipërisë.

Nga këto nuk duhet nxjerë konkluzioni se një farë reforme agrare nuk munt të bëhet prej regjimit të sotmës në Shqipëri. Reforma do të bëhet sigurisht me dë këtë e lypin interesat e atyreve që sundojnë sot në vendin tonë, interesat e imperializmës italiane. Po kjo reformë do të bëhet një shteg

*) Në këto shpenxime nuk hyjnë kështet e huas 50 milionë. Me ndërrhyrjen e interesuar të Duces qeveria shqiptare siguroj shtyrjen e pagesës së këtyre kështete, po ky moratorium për dy vjet që ju dha qeverisë shqiptare nuk do të ketë rizultat tjetër veg se të shpejtojë zaptimin e doganave dhe të monopoleve të Shqipërisë nga an'e qeverisë italiane.

për të grabitur edhe më tepër katundarin e varfér duke e shërbuan këtë reformë do të formohet nonjë bankë bujqësore me kapital të huaj ose do t'i jepet një hua e dytë qeverisë shqiptare, që t'u paguhet proprietarëve çpërbëlimi për tokët e «pronjësuar» që do t'u ndahen bujqëve. Bujqët që do të çkëputen nga zgjedha e bejlerëve do të bijen në kthetrat e finansistëve të regjur, të cilët dinë të ekspluatojnë viktivët e tyre me mënyra më të stërholluara dhe shumë më grabitëse se bejlerët. Atëherë do të hyjë në valle hipoteka, mjeti kllasik në duart e kapitalistëve për të ekspropriuar dhe për të futur nënë zgjedhën e tyre ekonomike katundarët e vegjël që kanë një copë tokë.

Po katundari i varfér s'ka q'ta bëjë një copë tokë të thatë edhe sikur t' ja jepin (me para' natyrish). Ati i duhen qetë, plugu, fara, traktori dhe shumë sende të tjera për të punuar tokët. Ketë, shteti i sotmës nuk është në gjendje që t' ja jep. Atëherë katundari do të shërbinohet të marë para huaja ku të mundë dhe me sa për qind të mundë, që të sigurojë jetën e familjes dhe të paguajë kështet për tokën që do t'i shitet me një çmim të shëndoshë për të ndrekur buxhetin e ckatëruar të bejlerëve.

Pastaj dhe në u dhëncin tokë, do t'u jepin shumë atyre bujuve që punojnë nëpër ciflighet e bejlerëve, kurse shumica e madhe e katundarëve të lirë që janë pa një pëllëmbë tokë do të vazhdojnë jetën e tyre të pasiguruar dhe plot mjerime gjerasa të vazhdojë regjimi i sotmës.

Reforma agrare që po përgatitën Mehdi beu me Said bejnë do të bëhet një mjet spekulacioni mi kuris të katundarëve të varfér dhe do të sigurojë pasurimin e një pakice agallarësh të katundeve. Kapitalistët e huaj, duke përdorur bankën bujqësore ose huan që do t'i jepin qeverisë së «L. M.»-së, do të shqiptojet procesi i koncentrimit të tokës shqiptare në duart e kanalistëve italiane, procesi që ka nisur që kur shqëritë italiane filluan të marin me qirà tokët e bejlerëve për 99 vjet. Përvet kësaj nuk duhet kujtar se e tërë toka e bejlerëve do të «pronjësohen», atyre do t'u lihet sigurisht një pjesë e shëndoshë, të cilën ata do t'a përdorin për të rjepr përsëri po a ta katundarë të varfér.

Reforma agrare që po u premton katundarëve qeveria e softme nuk do t'a zgjidhë cështjen agrare në Shqipëri, nuk do t'a shpëtojnë bujkun nga zgjedha shekullore. Përkundradi duke futur në katund paranë, konfratën dhe ekspluatimin kapitalist, kjo reformë do të sjellë me vehte ashpërimin e lufitës së kllaseve, do të forcojë proletarizmin e masave të katundarëve të varfér. Kështu katundarët e varfér do të binden me eksperiencën e hidhur të reformës agrare se s'kanë përsë të presin përmirësimin e gjendjes së tyre nga qeveria e sotme, e cila u shërben interesave të bejberëve, të kanë përfunduar dherët dështueshëm. Gjë që do t'i jepin që kur shqëritë italiane filluan të marin me qirà tokët e bejlerëve për 99 vjet. Përvet kësaj nuk duhet kujtar se e tërë toka e bejlerëve do të «pronjësohen», atyre do t'u lihet sigurisht një pjesë e shëndoshë, të cilën ata do t'a përdorin për të rjepr përsëri po a ta katundarë të varfér.

Që të dalin të fituar në këtë luffë decizive për bukë dhe liri, katundarët kanë nevojë për një ndhëheqës. Gjë më sot katundarët e Shqipërisë, në lufitë e tyre kundër sundimit shekullor të bejlerëve, kanë qënë të ndhëhequr prej borgjezisë, e cila kudoherë i ka tradhetuar interesat e katundarëve duke bërë kompromize me bejlerët. Kështu ngjau edhe me 1924, Kur përgatitej revolucioni i qërsorit katundarët thëritëshin të rënienjët armët për të thyer zinxhirët e zgjedhës shekullore. Po më të formuar «kabineti demokratik» ministri i brëndëshimë dhe i lufitës filluan të «marin masa» kundër bashkimit, që lëftonte për realizimin e parullave të revolucionit.

Po sot, me shvillimin e kapitalizmës në Shqipëri po shvillohet dhe po forcohet kllasa punëtore, e cila ekspluatohet pa masë nënë regjimin e sotmë dhe ka interesat përbashkëta me shumicën e madhe të katundarëve.

Kllasa punëtore e koncentruar në qendrat ekonomike dhe politike më me rëndësi të vëndit, është ajo që do të udhëheqë lufitë revolucionare të katundarëve dhe të vegjëlisë së qyteteve për të rëzuar sundimin e bejlerëve, të borgjezisë dhe të imperialistëve të huaj që përfaqëson qeveria e Ahmet Zogut. Kjo lufte përbashkët e punëtoreve, e kafundarëve dhe e vegjëlisë së qyteteve do të triumfojë nënë udheheqjen e partisë revolucionare të proletariafit shqiptar. Triumfi i revolucionit në Shqipëri do të sjellë në fuqi diktaturën e punëtoreve dhe të katundarëve. Vetëm atëherë katundarët e varfér do të marën pa asnjë çpërbëlim tokët e konfiskuar të bejlerëve dhe të agallarëve, edhe buxheti i shtetit do të përdoret për të përmirësuar jetën e masave punëtore.

Tari Lumani

ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ'

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΩΝ ΛΑΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗ ΓΙΟΥΓΟΣΛΑΒΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΔΙΑΜΑΡΤΗΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ «ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ»

·Ο Δρ. "Απφελ-Βερολίνο

Στις 13 του Δεκέμβρη διοργάνωσε ο Σύνδεσμος «Ελεύθερα Βαλκάνια» στο Künstlerhaus του Βερολίνου, Bellevuestrasse 3, μια άνοικη συγκέντρωση διαμαρτυρίας έναντι στη μιλιταριστική φασιστική κυριαρχίας της ήδης στη γιούγοσλαβία και στην έθνικη καταπίεση των βαλκανικών λαών και των έθνικών μειονοτήτων. Υπέρα από τις άριστες άγρενσεις των ρητών και τη μεγάλη άπληξη που θρήκε τη συγκέντρωση αντή στο κοινό, μπορεί να χαρακτηρίσει σαν μια από τις πιο αποτελεσματικές άνοικτες ένέργειες έναντι σαν τη φασισμό στα Βαλκάνια που έλαβαν χώρα το τελευταίο καιρό στο έξωτερο.

"Η συγκέντρωση έλαβε χώρα κάτω από τη προεδρία του γνωστού συγγραφέα και καλλιτέχνη Χέρμαρτ Βόλδεν, έκδότης του περιοδικού «Der Sturm».

Πρώτος πήρε το λόγο ο πρώην πρωθυπουργός της Αλβανίας

Φαν Νόλι

"Η περιγραφή που έκαψε για τη καταπίεση και τόν έκσερνισμό των Μακεδόνων και των Αλβανών στη Γιούγοσλαβία, δείχνει καθαρά την έξοντωτη πολιτική της μιλιταριστικής δικτατορίας κάτω από την άρχηγη του βασιλέως Αλεξάνδρου. Το διπόρδιο σ' αυτά τὰ πασίγνωστα γεγονότα συπάστη ή Κ.Τ.Ε., δίνουν στὸν Φαν Νόλι τὸ δικαιώμα νὰ συμπεράνει δι τὸ μόνο ή δράση τῶν ίδιων καταπιεζομένων λαῶν μὲ σκοπὸν τὴ δημιουργία μιᾶς 'Ομοσπονδίας έλευθερών έθνων έργατο-άγροτων Δημοκρατῶν μπορεῖ νὰ δόσει εἴναι τέλος στὴν άνυπόφορη αντή κατάσταση. Έξοχα χαρακτηρίζει ο Φαν Νόλι τὸ προδοτικὸ ρόλο του Αχμέτ Ζογόσ σὰν πράκτορα του ιταλικοῦ ιμπεριαλισμοῦ. Κάτω από τὴν κυριαρχία του «σωτῆρα αὐτοῦ τῆς πατρίδας» ψήσταται δὲ λαός μιὰ χρόνια πείνα, ένωδὲ ίδιος ὁ σωτῆρας παίρνει γιὰ τὸν έσαντ του 15% τῶν έσδων τοῦ κράτους, ξόδευε δὲ γιὰ τὸν συμμορίτες καὶ τὸν έμμιθον του 800 λιγότεροι 55% τῶν έσδων. Ο Φανόλι κανετηρίζει μὲ ἀριθμοὺς καὶ ἀποδείξεις! Εδειχε τὸ δρόμο ποὺ πήρε ο Αχμέτ Ζογόσ γιὰ νὰ δέχεται κάτω από τὴν προστασία του Μουσοδολίνη τὴν ιταλο-γιούγοσλαβική ρήξη μέχρι μέσον κίνδυνου πολέμου.

·Ο Δρ. Μπάρτοσεκ-Τσεχοσλοβακία

δείχνει τὴ τεράστια ἐπίδραση τῆς γιούγοσλαβίας προλεταριακῆς ἐπανάστασης στὴν Ρωσία, πάνω στὸν έργαζομένους τοῦ κόσμου δλου. Σχεδὸν σ' δλες τὶς χώρες ἀπαντᾶ ἡ μιουρζούσια μὲ έξαιρετικοὺς νόμους καὶ μὲ βίαια μέτρα. Οι ἐκτελεστὲς τῆς ἀντίδρασης χρησιμοποιοῦν τὶς μεσαιωνικὲς μέθοδους βασάνων γιὰ νὰ ἔκβατον όμολογίες. Ο ἀντιπολιτεύομενος τύπος, οἱ οργανώσεις καὶ τὰ κόμματα ἀπαγορεύονται στὴ Γιούγοσλαβία, π.χ. διαλύθηκε ἀκόμη καὶ ἡ λίγια γιὰ τὰ δικαιώματα του ἀνθρώπου. Συνεχῶς ἀναφέρει δὲ άγρεντης νέες εἰκόνες δολοφονίας καὶ βίας Μόλις οἱ μελλονικὲς γεννεές θὰ είναι σὲ θέση νὰ ἀναμετρήσουν τὴν δλη ἔκταση τῶν τερατούργιων ποὺ τοὺς ζνοίζουν τὸν δρόμο πρὸς τὴν έλευθερία.

·Ο δικηγόρος Φουρνιέ-Παρίσι

εισηγεῖται όστερα ἀπά μιὰ μικρὴ περιγραφὴ συγκινητικῶν γεγονότων τῆς δύνας του Κίστινεφ τῆς Ρουμανίας τῶν όποιων ήταν αὐτός πηγῆς μάρτυρες τὶς πληροφορίες του γάλλου δικηγόρου Μπερτόν ποὺ εἶχε ἀποσταλεῖ στὴν δίκη τῶν «52» στὴ Σόφια, ἀφοῦ δὲ ίδιος ήταν ἐμποδισμένος νὰ λάβει μέρος στὴ συγκέντρωση. Η κατάσταση τῶν πολιτικῶν καταδίκων στὶς βουλγαρικὲς φυλακές είναι ἀπάνθρωπη, 16 κοιλά βαρείσες ἀλυσίδες φυλακών οἱ κατάδικοι στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια. Τὰ παραμικρώτερα «παραπτώματα» καὶ διαμαρτυρίες, τημωροῦνται μὲ ἀπομονωτικὴ φυλάκηση σὲ ἔνα κελλὶ χωρίς φῶς, χωρίς άέρα καὶ σερῶμα, μὲ μόνο ψωμὶ καὶ νερὸ καὶ δεμένοι τὲ βαρείσες ἀλυσίδες. Οταν ὁ Μπερτόν θέλησε νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν Γαλλίδα, ἀδέλε Νικολόδα, ἡ οποία καταδίκαστηκε τὸ 1925 σὲ θάνατο γιατὶ φιλοξένησε ἔναν ἀπαναστάτη, καὶ τῆς ἔδωλης ἐπειτα χάρη κατεβάζοντας τὴ ποικὶ τῆς σὲ 15 χρόνια φυλάκηση, δὲν τοῦ ἔδωθε δὲ άδεια.

'Ακόμα καὶ ἀπὸ τοὺς πιὸ χοντροὺς τείχους τῶν φυλακῶν τῆς Βαλκανικῆς παιρνῶν τὰ βάσανα τῶν πολιτικῶν καταδίκων καὶ τραντάζουν τὴ συνείδηση τῶν έργαζομένων τοῦ κόσμου δλου.

εισηγεῖται πάνω στὸ ταξίδι του στὰ Βαλκάνια Τρομοκρατία στὴ Γιούγοσλαβία σὲ πάθε βήμα. Καμμὶ συνομιλία μὲ ζένους χωρὶς μάρτυρες: δὲν ξαρίει πανεὶς ποτὲ ἀν πέσει θῦμα κανενὸς πολιτικοῦ πράκτορα. Κάθε ἔλευθερη ἐκδίλωση τῆς γνωμῆς τιμωρεῖται αὐτητηρά. 'Ενα παράδειγμα: Στὸ Ζαγκρέμπ ίδρυθηκε ἔνα δικηγορικὸ ἐπιμελητήριο τὰ τὴ Κροατία. Κατὰ τὴ σύνταξη ἐνδὲ χαρατησθητὸν τηλεγραφήματος πρὸς τὸν βασιλέα, πρότεινε ἔνας δικηγόρος νὰ προσθεῖται στὸ τηλεγράφημα η παράκληση τῆς ἐπαναφορᾶς ἀπὸ τὸ βασιλέα τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων. Γιὰ τὴ πρόταση ψήφισαν πολλοὶ δικηγόροι, δλοὶ αὐτοὶ συνελληφθηκαν τὴν ἐπόμενη μέρα! ζοο Κροατοὶ δικηγόροι προσεφέρθηκαν τὴν ὑπεράσπιση. 'Η δίκη διεξήχθη μὲ ἀποκλεισμένο τὸ κοινό, οἱ κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν. 'Η δικατορία αὐτὴ ή όποια θέλει νὰ διαπρέψῃ στὴ Γιούγοσλαβία τὴν ἡγεμονία τῶν Σέρβων πάνω σ' ὅλες τὶς έθνικότητες, εἶναι ἀλληπητηρία σὲ κάθε, ἀκόμη καὶ στὴ παραμικρότερη κριτική.

Τὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα διαλήθηκε. Μὲ τοὺς κομμουνιστὲς δὲ τοιρᾶ πανεὶς νὰ συνφωνήσῃ ἀνοικτά, τὸ σέβας δρᾶς πρὸς στὴν ιδέα τοῦ κομμουνιστικοῦ εἶναι ἀπαραγγέλιοτο!

'Η λανθασμένη πληροφόρηση τοῦ γερμανικοῦ τύπου σχετικὰ μὲ τὴ Γιούγοσλαβία πρέπει νὰ χαρακτηρίζεται συνυπεύθυνη γιὰ τὸ διτοῦ τὸ κοινό εἶναι τόσο λιγό πληροφορημένο σχετικὰ μὲ τὶς πραγματικὲς συνθήκες.

Ζωηρὰ ἐπιδοκίμαστηκε η δηλωση τοῦ Δρ. Απφελ, διτοῦ ἀποδείχτηκε ἀδύνατη ή ἀναμονή ἐνδὲ διαβάστος ἐκ μέρους τῆς Κ.Τ.Ε.

Γ' αὐτὸ πρέπει τὴ εὑρωπαϊκὴ κοινὴ γνώμη νὰ παρακολουθεῖ μὲ ἀνοικτά μάτια τὰ γεγονότα στὴ ἀνήσυχη αὐτὴ γνωία τοῦ κινδύνου ἐνδὲ πολέμου.

·Ο Μαρσέλ Βιγιάρδ-Γαλλία

δεῖνει μιὰ ἀκριβὴ εἰκόνα τῆς οἰκονομικῆς, έθνικῆς καὶ κοινωνικῆς καταπίεσης τοῦ μακεδονικοῦ λαοῦ κάτω απὸ τὴ βίαιη κυριαρχία τῶν Βουλγάρων, Ελλήνων καὶ ίδιως τῶν Σέρβων. Τὰ βάσανα τοῦ μακεδονικοῦ λαοῦ είναι τόσο ἀρχαῖα δσο καὶ δὲ άπειλευθερωτικὸς τὸν ἀγῶνας, τὰ θύματα τοῦ δὲ ἀλογάριαστα. Μόνο τὸ 1928 δολοφονίηκαν στὶς σερβικὲς Μακεδονίες 300 Μακεδόνες. Απὸ τὸ 1922-29 σκοτώθηκαν στὶς βουλγαρικὲς Μακεδονίες 1500 Μακεδόνες. 1000 μακεδόνες ψρυγάτες λυνόντων στὶς σερβικὲς φυλακές, καταδικασμένοι σὲ χιλιαρεῖς χρόνια φυλάκηση. Τὰ βάσανα στὴ Γιούγοσλαβία μὲτροῦνται τὸ σερβικὸ λαοῦ είναι τόσο τεράστια, πὸ δὲ ὄγωνας τὸν γίνεται τὸ φυτὶ στὴ πυριπαθητὴ τῆς Βαλκανικῆς. Βοήθεια δὲν περιμένεται οὐδὲ απὸ τὶς μεγάλες δυνάμεις, ἀλλὰ μόνο απὸ τὸν ἀγῶνα δλου τοῦ μακεδονικοῦ προλεταριάτου ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ προλεταριάτου τοῦ κόσμου δλου. Μόνο μὲ τὸ γκρέμισμα τοῦ ὑπάρχοντος κοινωνικοῦ συστημάτου καὶ μὲ τὴν ἐγκαθίδρυσην μιᾶς 'Ομοσπονδίας έλευθερών έθνηκών έργατο-άγροτων Δημοκρατῶν στὰ Βαλκάνια είναι δυνατὴ ἀπειλευθέρωση τῆς Μακεδονίας.

·Ο Πορφυρογένης-Έλλας

περιγράφει τὴ κατάσταση κάτω απὸ τὴ βίαιη κυριαρχία τοῦ Βενιζέλου. Δείχνει τὸν ἀγῶνα τῶν ἐπαναστατῶν ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν πρότεινε τὴν δημόσια τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. τὴ συνεχῶς αὐξανόμενη ἀντίδραση τοῦ αναπτυσσούντος στὴν έλληνη προστασία.

·Ενας γιούγοσλαβός ἐμιγκράντης

έξελισσει μιὰ φρικτὴ εἰκόνα τῆς βίαιης κυριαρχίας τῆς σερβικῆς ἡγεμονίας απὸ τότε ποὺ ψάρχει τὴ Γιούγοσλαβία. 3964 σκοτωμένοι, 40.000 φυλακισμένοι. Κατὰ τὸ τελευταῖο ἔτος δολοφόνησε ἡ μιλιταριστικὴ-φασιστικὴ δικατορία 56 πολιτικοὺς καταδίκους απὸ τὶς γραμμῆς τῶν έθνηκο-ἐπαναστατικῶν δρυγανώσεων, καὶ πρῶτη ἀπὸ δλου τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Αὐτὸ είναι ἡ συνέπεια μιᾶς κρυφῆς διαταγῆς τοῦ ψυχρογείου τῶν ἐσωτερικῶν, κατὰ τὴν ὄποιας οἱ κομμουνιστὲς πρέπει νὰ «ἀποτελειώνονται στὴ φυλακή». Γιὰ τὸ κεφάλη κομμουνιστῶν ἀρχηγῶν τεθῆκαν ἀδειόθες 50.000 δημητρίων. 'Ο κατάλογος τῶν δολοφονηθέντων ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα σὲ ἀπάντηση πρὸς στὸν «Manchester Guardian», προσετέθει μόνο ἡ

κυνική δηλωση, ότι οι δολοφονηθέντες είναι κομμουνιστές. Οι δολοφονίες των άρχηγών της Κομμουνιστικής Νεολαίας και τού Κομμουνιστικό Κόμματος δεν τσάκισαν την έπαναστατική θέληση της έργατικής τάξης στη Γιουγοσλαβία. Στόν αγώνα τών καταπεζομένων τάξεων, έθνικοτήτων και έθνικών μειονοτήτων βρίσκεται τό Κομμουνιστικό Κόμμα στη πρώτη γραμμή!

Ο Πετρασκάνου-Ρουμανία

Σεσκεπάζει τις ψευτείς για τη δημοκρατηκότητα της κυβέρνησης Μάνιου στη Ρουμανία. Καμία έλευθερία τύπου, τά συνδικάτα, οι έπαναστατικές έργατικές οργανώσεις είναι διαλελυμένες. Στή Δομπρούτσα και στή Βεσσαραβία απάλλοτροι οι χωριάτες, ή δέ τους μοιράζεται στούς άξιωματικούς, 350.000 άεργοι χωρίς υπο-

στήριξη. Ο απειλητικός κίνδυνος φασισμοῦ προχωρεῖ. Η Ρουμανία είναι ή προφύλακή τού έπικεμένου πολέμου τών ιμπεριαλιστών ένάντια στή Σοβιετική Ρωσία.

Ένα ψήφισμα στό όποιο έκφράζονται άνάλογα μὲ τις άγορεύσεις τών φρέσων τό μέτρα άγωνος και διαμαρτηρίας ένάντια στή έθνική και ταξική καταπίση στά Βαλκάνια, και ίδιας στή Γιουγοσλαβία, γιά τό δικαίωμα της αντοδιάθεσης τών βαλκανικών λαών, γιά την Όμοσπονδία τών έλευθέρων Δημοκρατών τών έργαζομένων στά Βαλκάνια, διαβάστε αά τόν δικηγόρο Δρ. Όμπους και γένικε όρφωνα δεκτή. Χωρίς άμυνσης ή διοργάνωσης αιτή είναι ένα σπουδαίο έμματον άγωνας ένάντια στούς διαίσιους κυριάρχους της Βαλκανικής!

Ρούντολφ Στάϊνγκουτ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΑΡΙΣΤΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΑΖΩΝ

Η οικονομική κρίση παίρνει πάντα οξύτερη μορφές. Η συνέπεια είναι μιά έξιστηκά ζωηρή κίνηση τών μαζών. Μιά γραμμή από έργατικές απεργίες και άγροτικές διαδηλώσεις έκρυψηνται. Τίξ τελευταίες μέρες προστεθεί σ' αύτες μιά έπιβλητη κίνηση τών φτωχών φοιτητών στήν Αθήνα και στή Θεσσαλονίκη. Μαζί μὲ τήν έξαιρετική ζυνθηση της κρατικής τρομοκρατίας, ή δότις νομιμοποίηση μὲ τή Ψήφιση τού περιήμουν αντικομμουνιστικού νόμου πρός προστασίαν τού κράτους και τού κοινωνικού καθεστώτος, παρατηρείται έπισης μιά σχετική δραστηριότητα τό οικονομικών οργανώσεων της μπουρζουζίας, ή δότις έπιδικει τό σκοπό τής οργανωμένης ένωμένης και συστηματικής αντιμετώπισης τού κινήματος της έργατικής τάξης της και τών κεκτημένων δικαιωμάτων της. Ετοι συγκεντρώθηκαν στήν Αθήνα (κατά τή «Καθημερινή») στίς ριχές τού Δεκέμβρη οι διαφορες καπιταλιστικές οργανώσεις, ο Σύνδεσμος τών Ελλήνων Βιομηχάνων, ή Ένωση τών Ελλήνων Εφοπλιστών, ή Καπνεμπορική Όμοσπονδία της Ελλάδος, ο Έμπορικος και Βιομηχανικός Σύλλογος Πειραιώς, οι καπνοβιομήχανοι και μιά γραμμή άλλων έργανων, γιά σά οργανώσουν ένα ένιασιο μέτωπο έναντι τών έργατων και γιά νά λάβουν μέτρα γιά τήν «άνόρθωση της οικονομίας» και τήν «πλακατάσταση της πειθαρχίας» μέσα στούς έργατες. Η οργανωθείσας έπιρροή, κάτω αά τή προσδρεία κάποιου κ. Νέγρη, δημοσίευσε μιά δηλωση, ή δότις έχει γιά πρόγραμμα «τήν έπαναφορά της πειθαρχίας μέσα στούς έργατες, τήν ένταση τής παραγωγής και τό μεγάλωμα τής παραγωγής τού έργατη», δηλαδή τή συστηματοποίηση, και προβλέπει τή «κοινή ζημιά» έναντια στήν έπιθεση τών έργατων.

Η έπαναστατικοποίηση της έργατικής τάξης έξ αιτίας της δύσκολης της θέσης χαρακτηρίζεται μὲ τά διοφάραγμα τα τού Αγρινίου. Μέ τήν έκρηξη ένδις νέου ύποτην άπεργιαν τών έργατων ήλεκτροσύνης και φωτειρίου Αθηνών-Πειραιώς και τών τροχιοδρομικών Αθηνών-Πειραιώς, και Θεσσαλονίκης. Η άπεργία έμφανεται ως άγωνας γιά τό ίζ μισθού. Στήν άπεργια πάροντων μέρος 5900 έργατες. Ο άπεργιας άγωνας έξαιρεται έξαιρετούσης άκομη. Η άλληλεγγύη και οι έκδηλωσεις συρπαθείσας τών άλλων στωράτων της έργατικής τάξης άποτελούν μιά έγγινη γιά τή νίκη τών έργατων.

Παράλληλα μ' αύτο άρχησε μιά κίνηση μέσα στούς χωριάτες. Η μεγάλη συνεχιγόμενη πτώχευση και έκπρολετάριση της άγροτικής κάτω αά τό διάροιας τών τεραπευτών φόρων ποι είναι έποχη υποχρεωμένη νά νά σπάνων στό κράτος, και συνεπία τής σταθερής ηψωστής τών τιμών τών βιομηχανικών προϊόντων μὲ ένα σύγχρονο και έν μέρη τεχνικό κατέβασμα τών τιμών τών άγροτικών προϊόντων (καπνός), φέρνει σέ άπελπσια τής πλατειές μάζες της άγροτικής. Ένα μεγάλο μέρος αά αύτων πάγει στής πόλεων ίσου χρηματών γιά νά μέροντων τά μεροκάματα και γιά μεγαλώνουν τό τεράστιο στρατό τών άρερων. Οι περισσότεροι δημως μένουν έξω στήν άπαιδρο, δηλαδή άποτελούν μέσα σ' δλα τό παραχοποίο στοιχείο. Η συγκεκριμένης αιτίας δημως τών τελευταίων «ταραχών» και διαδηλώσεων είναι δέ νοι γεγονότα: πρώτον, ή αύξηση της κατινικής παραγωγής τότε, έ. κατά 50% και ή έξ αιτίας αύξησης πτώση τής τιμών τού κατινού κατά τό ήμιον και δεύτερον ή καταστροφή τής παραγωγής τής σταφίδας στή Κρήτη και στή Πελοπόννησο έξ αιτίας της κακοκαιρίας, και ή μ' αύτη σχετιζόμενη καταστροφή τών σταριδοπαραγογών, οι δότις πάντα κάνουν τό ψωμί τους. Η σάση τής κυβέρνησης ή δότις δέ βοηθεί τής πεινασμένες αύτες μάζες τών άγροτων προσένησε τήν έκρηξη τής μεγάλης αύτης άγανάτησης τών πλατειών μαζών. Σέ πολλά μέρη τής χώρας, στή Μακεδονία (Λαγκαδάς, Κιλκίς), στή Κρήτη και τέλος στή Πελοπόννησο έλαβαν χώρα διαδηλώσεις της άγροτικής. Έν δλα διαδήλωσην 11.000 Άγροι τέ εξ κάτω σ' τήν άδηγια τών έργανων των, γιά τής όποιες πρέπει νά τοντούνται στά χέρια τών άγροτων, δηλαδή τών μεγαλογρατικών στριχειών. Αύτο δημως δέν είναι και τόσο σπουδαίο. Σπουδείο είναι, ή αύτες

οι άντιδραστικές διουκήσεις άναγκαστηκαν κάτω αά τή πίεση τών πεινασμένων χωριάτων νά οργανώσουν τέτοιες μαζικές διαδηλώσεις. Οι άγροτες έκφράζουν τή θέληση τους γιά άγωνα στά ψηφίσματα τους. Απαίτησαν μέσα σ' δλα τή κατάργηση τών των φρών φρών και τήν έπιβολλή ένδις προσδεντικού φρών πάνω στό καθορό εισόδημα, τή πλήρη διεξαγωγή τής άγροτικής ματαρρύθμισης και δλα. Έδηλωσαν δημως, και έδω βρίσκεται ή ούσια, ή ανή κυβέρνηση δέν έκπληρωσει τά αιτήματα τους, ή διάργανων ένο πλα συλληφτή τήρια γιά νά έπιβλουν τά αιτήματα τους διά τής διασ. Χαρακτηριστικό γιά τή διάθεση αιτή τών άγροτών είναι τό έξης συγκεκριμένο γεγονός. Κατά τή «Καθημερινή» (μιά μοναρχική έφημερίδα) συγκεντρώθηκαν στό χωρίδιο Μαλεβίζι (στή Κρήτη) πάνω αά ποιοι χωριάτες γιά νά διαδηλώσουν γιά τά αιτήματα τους. Χωροφυλακή προστάθησε νά διαλέσει τή διαδήλωση αιτή, έπακολούθησε μιά σύγκρουση κατά τήν άποια έπεισαν προσοβολισμού και αά τά δύο μέρη, οι χωριάτες κατόρθωσαν τέλος νά άποτλουν ήλη τή χωροφυλακή. Μόνο μέ τήν παπούτλη ισχυρών δυνάμεων χωροφυλακής κατόρθωσει ή ήσυχη. Αύτο ομάδειν ή αιτήρες χρησιμοποιούν ήδη στή πάλη τους έπαναστατικά μέσα, και αύτο παρ' ήλη τήν ήγεσια αά τούς λεγόρενος άγροτικούς.

Και τέλος μερικά λόγια γιά τής φοιτητικής ταραχής. Η άντιδραστική κυβέρνηση τού Βενιζέλου τού κοινοβουλευτικού δικτύου της Ελλάδας, δημιούργησε έν συνιωνία μὲ τής πανεπιστημιακές άρχες, μιά πανεπιστημιακή καταστάση, ή δότις έχει γιά σκοπό νά αποκλείσει αά τή πονδή τής πλατειές μάζες τών φοιτητών πού κατάγονται αά ποιοι τούς προλεταριακούς κύκλους και αά τά πτωχευμένα στρώματα της άγροτικής και τήν μικροστών τών πόλεων. Δηλαδή: γίνεται ή προσπάθεια στή πράξη, γιά τή διαφύλαξη τής άνωτέρας σπουδής αποκλειστικά γιά τή προνομούσιο ρόλο τής. Αύτη ή άντιδραστική έπιθεση συνάπτει τή πονδή τής πλατειές μάζες τών φοιτητών πού κατάγονται αά ποιοι τούς προλεταριακούς κύκλους και αά τά δύο τή πτωχευμένα στρώματα της άγροτικής και τήν μικροστών τών πόλεων. Δηλαδή: γίνεται ή προσπάθεια στή πράξη, γιά τή διαφύλαξη τής άνωτέρας σπουδής αποκλειστικά γιά τή προνομούσιο ρόλο τής. Αύτη ή άντιδραστική έπιθεση συνάπτει τή πονδή τής πλατειές μάζες τών φοιτητών πού κατάγονται αά ποιοι προλεταριακούς κύκλους και αά τά δύο τή πτωχευμένα στρώματα της άγροτικής και τήν μικροστών τών πόλεων. Δηλαδή: γίνεται ή προσπάθεια στή πράξη, γιά τή διαφύλαξη τής άνωτέρας σπουδής αποκλειστικά γιά τή προνομούσιο ρόλο τής. Μεταχειρίστηκε τούς φοιτητές με ένα πρωτάκουστο φτηνώδικο ρόλο. Έλαβαν χώρα μεγάλες συγκρουσεις μετάποτης τής άστυνομίας και τών φοιτητών, και τάς δότις σημειώθηκαν πολλοί πληγόρενοι και αά τά δύο τή μέρη. Συλληφεις και καταδίκες γένηκαν και τάς μάζες. Η άπεργια τών φοιτητών στήν δότις παραγόντων μέρους 4000 φοιτητές συνεχίζεται τώρα δύο έδηρμαδες. Τό τέλος τής δέν μπορεί νά παντευθεί. Οι φοιτητές είναι έν πάνει πειρατώς αποφασισμένοι νά διεξάγουν τήν άγωνα τους ως τή πλήρη έκληρωση τών αιτημάτων των.

Αύτη είναι μέ λίγα και γενικά λόγια τή γεγονότα πού έγελνονται σημειρούση στή Ελλάδα. Η έλληνική μπορζονάζια δημως, αύτος ο πιστός πράκτορας τού διεθνούς χρηματιστικού κεραταλίου, ή δότις έγωνίζεται γιά τήν άνωρθωση τής οικονομίας τής εις άρεος τών πλατειών μαζών, ή δότις έλπιζε νά έξελει αά τήν οικονομική τής κρίση μέ ένα πόλεμο και τή πρώτη γραμμή μέ τό πόλεμο έναντια στή Σοβιετική Ένωση, τόν δότις και έποιμενοι πιερεταδώς, ή γελαστεί οίκτρα. Τά έν δλίγοις πειργιράρεντα γεγονότα είναι μιά απόδειξη γιά τό δηλαδή τή Βαλκανική, ή ανοιγεται μιά νέα έποχη, ή έποχη τής τεράστιας έπαναστατικής αύδοσης τών ρηγανώσεων.

Ο απειλεύθερωτικός άγωνας τών καταπεζομένων έθνων στή Βαλκανική Ομοσπονδία στην πεινασμένη έργατική τάξη και τής άγροτικής ήδη είναι ένας αά τούς πράτους δρόμος τού έπιτυχούς άγωνος τών έθνων πειναστικών οργανώσεων.

Π. Μαύρος

بالقان فل لا راسیوی

هر اون بش کونده انتشار ایدر

بالقان مظلوم ملتلينک و اقلیتلرینک جموعه سیدر

زه کیر اسمائیل Presonić قریه سندن ۱۵ تموز ۱۹۲۹ فضا مرکز
ژاندارماسی چاوشی Kaprivić ظرفدن اوروپا نشدر. بدخت زه کیر بلدیه
رئیسی، ایدی زه راپ فضلی، Nickur قریه سندن ۱۸ تموز ۱۹۲۹ طرفدن اوروپا نشدر.
پوست قومانداسی افرادن اون باشی Lazović طرفدن اوروپا نشدر. بو
زوالی خانه سی او کنده چولوچ چوچوگی قارشو سندن باربارجه سنه اوروپا نشدر.
راغب مختار، Gek قریه سندن ۱۸ تموز ۱۹۲۹ ده ردق کیلسسی
پاتنده قضا قائمقامی طرفدن اولدیر نشدر. جنایت قائمقام بالذات
اجرا ایتمشد.

ابراهیم نوری، ده به اهالی سندن. هر کسک حرمتی قاتانمش
ناموسی بر سینما اولان نو ذات حکومت طرفدن آلمش و بر ده
نهونه عودت ایتمه نشدر. عائله سی حکومته مراجعت ایتمش ایسه ده بو
بدخت عائله رأسنک زهده اولدیغی الا ان عائله سی او کرنه مه نشدر.
بو کولنده پزره نده حکومت اون ایکی کشی (یاتاق) دیر دیه
توقف ایتمشد افراد عائله لرینه حکومت موقوفینک زهده بولندقلری
الا ان بیدرمه مکده در.

ایشته بوبوک یوغوسلاویا حکومتی ژاندارمالرینک، مأمور لرینک
اشقیا لقلری. بو باربارقلری دنیا هیچ بر مستبد حکومت بو قادر متیجا رانه
یا پاما نشدر. اهالی نک آساشی مخافظه به مأمور هیئت خدا به فرقا اهالی
کیچه لری قره قولره سوق ایدیور بوتون کیچه انواع اشکنجه ایله
بولدوریور و زوالی افراد عائله سی بایاسز قالان یتممل قره قول
ابالرینی صورمه حسارت ایده میور.

ایشته آور پانک بوبوک حکومتلينک باشزه په ش کش چکدیکی
بو بوبوک یوغوسلاویا حکومتی. . . یوغوسلاویا حکومتک بو طاشقین
باربارقلرینی آور پاپا افکار عمومیه سی اورد هجه آکلا شدز که کچن هفت
بریلک حر افکار منوره سی، یوغوسلاویا مطالعی حقنده بر بوبوک متنیق
ترتیب ایدکلرینی، اور اراده علکنک اک بوبوک طبقه سندن بر چوق حلیلرک
یوغوسلاویاده یا پلقده اولان مظلوم و خشنلرک بوتون صفحات بیفعه سی
دلائل و وثائق ایله افکار عمومیه بیان ایدلیکی بر نسخه اولکی
مقابلده بحث ایتمشد. ایدوارزکه آور پاپا افکار عمومیه سی بویله
قانون و حق نامنه کل يوم شقاوتلر یا پان بویله بر حکومتک باربارقلرینی
بر درجه يه قدر دور دیر میش اولا یلسین. . .

بر لین پروفسور کامل بالا

یوغوسلاویا مظلمند قصوه صحنه سی

یوغوسلاویا حکومتک قانونه اداره اولنور بر حکومت اولدیغی
و یاضن ال دنیل غیر مسئول بر قومه نک امر و اراده سی آلتند
ملکنده کی ملل مظلومه به قان قوصدور دیغی آور پاپا افکار عمومیه سند
سینیں قالهدی. یوغوسلاویا حکومتک، اداره سی آلتند بولنان قروآت،
سلون، بوشناق آرناؤد، مادکویانی، قره طاغی ملتنه قارشی پولنیه سی
معلوم در. عموم ملتی سلا ولاش بر می خرابلاشیدری، آرناؤدی هرنه صور تله
اولورسه اولسون اخا. . . بالناحصه قصوه ده اخا، تمیز، اشکنجه
احراق حکومتک اوامر رسیمه سیله علی اجرا و تطبق ایدلیکدده در.
قصوه ده یوغوسلاویا ژاندارمالرینک، آغار، قومسیونلرینک قصوه
آرناؤدینه قارشی ارتکاب ایتمکده اولدیغی باربارقلری بو غرته نک
همان هر نسخه سنده اعلان ایتمشدک. بو مقاولد ده یوغوسلاویا ژاندارمالرینک
قصوه ده کی اجرأتک و سیقه لی، مسنداتی بر تابلوسی یازیورم. بو تابلو
آرناؤد پارلا متوسنده ۱۱ novembre ۱۹۲۹ ده جریان ادن خوارنی
استیضاحت، مذاقات تابلوسیدر. بو تابلوه قصوه ده کی ژانداراما قرق قول
قوماندالرینک قانون نامنه یا پدلقی شقاوتلر تکمیل و ثانیله، اسم، زمان
مکان تعین ایدله رک کوستیلیور.

مجید بکر، رقه نک Bogda کویندن Yerodević پوست قوماندانی
اون باشی Marković طرفدن اوروپا نشدر. مجید بکر نه فراری ایدی و
نه ده حکوم ایدی.

وهلی اوغا، ینه Bogda کویندن Rada، Perziq ژاندارمه لرندن
بر ملازم طرفدن اوروپا نشدر.

کلهز اسمائیل و نظام، اور غوش کویندن. غوستیواره کیدرکن
یولده Marković Bobović نامنده کی ایکی ژانداراما طرفدن ۱۰
ده اوروپا نشدر.

مسلم بایرام Seneć اقریه سی مختاری ایدی Terniq پوست قوماندانی
اون باشی مارقوویچ طرفدن ۱۹۲۹ سنه سی حزیرانک ۱ نده ساعت
اونده اوروپا نشدر.

یعقوب ابراهیم Nivchta کویندن. ۵ تموز ۱۹۲۹ ده ساعت
طقوزده غوستیوار دن عودت ایدرکن Niko Milavić ژاندارمه نفری
طرفدن اوروپا نشدر.

Adresse du journal:
LA FÉDÉRATION BALKANIQUE
Wien IX., Postamt 71, Postfach 50

S O M M A I R E
Notre nouvelle adresse: Wien. IX., Postamt 71, Postfach 50
Prière d'adresser tout envoi d'argenti à "La Fédération Balkanique"
— Postscheckkonto No. D-73.796 Wien, Autriche"

Prix du numéro et abonnement pour
6 mois: Schillings 0.50 et 6 pour l'Autriche,
Dollars 0.10 et 1.20 pour tous
les autres pays.

Texte croate (pages 2781—2785)

Redakcija: Godišnjica diktature u Jugoslaviji — Smrt i teror u Jugoslaviji i na Balkanu; R. Steingut: Protestna skupština saveza „Slobodni Balkan“ — L. P.: Odjek izložbe „Smrt i teror u Jugoslaviji“ — B. Pejan: U zemlji pokolja — R. Radev: Zatvaranje šefa Radićeve partie — N. Matijević: Divna fašistička družba — K. Ivacić: Vilko Begić ubijen?

Texte bulgare (pages 2785—2787)

Rедакцијата: Годишнината на югославијската диктатура — Убијство и терор в Југославија и на Балканите: Р. Штайнгут: Протестна акција на Сјузот »Свободен Балкан« — Л. Пелев: Убијство и терор в Југославија — Радивоје Радић: Затворување на шефот на Радићевата партија — Н. Матијевиќ: Дивна фашистичка друžба — К. Ивачиќ: Убијство на Вилко Бегиќ?

Texte albanais (pages 2787—2789)

*B. Pejan: Vendik klassik i massakrave — Tari Lumani: Reforma agrare
dhe imperializma italiane në Shqipëri*

Texte grec (pages 2790—2791)

*P. Σταύρηνος: Θάνατος και τρομοκρατία στη Γιουγκοσλαβία
και στη Βαλκανία — Π. Μάνδρος: Ή καταστασή στην Ελλάδα*

Texte turc (pages 2792)

پروفسور کامل بالا: یوغوسلاویا مظلمند قصوه صحنه سی